

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A balkáni háborúk mérlege.

Láng Lajos báró cikke.

A „Revue de Hongrie” 1914 február 15. számában Láng Lajos báró igen érdekesen világítja meg a Balkánon lezajlott háborús eseményeket és egyszersmind levonja ezeknek az eseményeknek következményeit Ausztria és Magyarország nemzetközi helyzetére nézve. Nem bírálja gróf Berchtold külügyi politikáját, hanem főleg arra törekszik, hogy megállapítsa azt, vajon háborús eseményeket és egyszersmind levonja az európai török birodalom összeomlása és a balkáni nemzetek térfoglalása könnyebbé avagy nehezebbé tette-e a monarchia pozícióját és békéjének megőrzését.

„Eleddig — mondja Láng báró — az osztrák-magyar monarchiában a Balkán keresztény népei felszabadulásuk határozott ellenségét látták” noha sokszor éppen a szlávok nagy jóakarója, maga Oroszország volt az, amely a balkáni keresztény népek előnyomulását megakadályozta, így például a mostani balkáni háború folyamán sem az ottomán haderő gátolta meg Bulgáriát abban, hogy az „Aya-Szofia” tornyára a keresztet feltűzze. . . De bármiképp vesszük is, tény, hogy a balkáni keresztény népek közös ellenségén kívül, a törökök kivételével, e népek az osztrák-magyar monarchiára is kiterjesztették a gyűlöletüket, mert a török birodalom sorsában beállható változások elsősorban minket érintettek.

Milyen tanulságokkal jár azonban a most lefolyt véres háború? Elsősorban kiüti, hogy a szláv szolidaritás kimeríthetetlennek vélt forrásai elapadtak. A szláv testvérek egymással is összeverekedtek és Oroszország hiába próbálta meg az egykori szövetségeseiket új egyesülésbe tömöríteni. Láng Lajos báró fejtegetései során igen szépen demonstrálja, hogy a mostani balkáni háborúknak ránk nézve legfontosabb és legvígasztalóbb tanulsága éppen az, hogy a pánszláv eszme — balkáni vonatkozásaiban — határozottan csődöt mondott.

A hármasszövetség és a hármasszövetség viszonyára is érdekes hatással voltak a balkáni események. Olaszországgal való viszonyunk Albánia révén szilárdan barátságos lett, noha eleintén éppen ennek az országnak megteremtése bizonyos félreértésekre szolgáltatott okot a két szövetséges nagyhatalom között. A balkáni népekkel szemben annyiban is megváltozott az osztrák-magyar monarchia helyzete, hogy amíg a török uralom, a keresztény népekre terjedt ki és amíg egy balkáni háború európai háborúra vezethetett volna, addig a mi monarchiánk volt elsősorban kitéve egy ilyen konfliktus veszélyeinek — holott a török birodalom egy újabb

katasztrófája esetén elsősorban nem a mi monarchiánk, hanem főleg a hármasszövetség nagyhatalmai volnának mindenekelőtt érdekelve.

A hármasszövetség tagjai között a kohézió, — fejtegeti továbbá báró Láng Lajos — már azért sem olyan bensős, mint a hármasszövetség tagjai között, mert a török birodalom egy esetleges újabb szerencsétlensége, illetve az ázsiai török birodalom felosztásának kérdése ellentétbe hozhatná Oroszországot és Angliát. Egy efféle konfliktus elkerülése azonban — mondja Láng Lajos báró — mindenképpen kívánatos. Ez nemcsak a hármasszövetség, hanem főleg Franciaország érdeke is. Ez a nagyhatalom a hármasszövetség kebelén belül épp ennélfogva ugyanarra a szerepre van hivatva, mint a mi monarchiánk a hármasszövetségben, t. i. hogy az ellentétek kisimitásának és a békének közbenjárója és szószólója legyen. Ebben a főfontosságú kérdésben — és ez a Láng Lajos báró szenzációs cikkének vezérmotívuma — Ausztria-Magyarország és Franciaország karöltve haladhatnak.

Érdekes megemlíteni, hogy a francia-magyar folyóirat ugyanazon számában egy cikk olvasható „Az osztrák-magyar külpolitika jellemző sajátosságairól”, amelynek az a konklúziója, hogy Ausztria-Magyarország balkáni politikája elsősorban adriai politika volt, mert adriai birtokai nélkül monarchiánk nem is lehetne igazi nagyhatalom.

— A miniszterelnök vezércikke az „Igazmondó”-ban. Tiszta István gróf miniszterelnök az „Igazmondó” című hetilap legújabb számába vezércikket írt „A legyőzött obstrukció vergődései” címmel. A miniszterelnök cikkében az ellenzék mai magatartásának indító okaira vet visszapiillantást, majd így folytatja: „Az elnöknek nemcsak, joga, hanem kötelessége a Ház tanácskozási rendjét biztosítani. Az ellenzék azonban korcsmai ripakodásokkal akart harcolni s így az elnök munkája az eddigi eszközökkel lehetetlenné vált volna. Ez érlelte meg bennem a palotaőrség szervezésének a gondolatát. A palotaőrség felállítása nem üt csorbát a képviselők jogain, csupán a parlamentarizmus megmentése a feladata. Az ellenzék azonban mindenek dacára sem küzd a törvényes eszközökkel. Ami most folyik a részükről, az még mindig a régi obstrukció tehetetlen vergődése.”

— A tenkei kerület megszüntetése. A Bihar megyei Tenkei község választói kiüldöttségileg keresték fel tegnap Tiszta István miniszterelnököt és arra kérték, hogy módosítsa az új kerületi beosztásról szóló törvényjavaslatnak azt a rendelkezését, mely a tenkei kerületet megszünteti. Tiszta gróf miniszterelnök kijelentette, hogy nem helyezheti kilátásba a kérelem teljesítését. A kiüldöttség ezután Sándor János belügyminisztert kereste fel, aki szintén úgy nyilatkozott, hogy magasabb érdeket sértenének, ha a javaslaton változtatnának. — Érdekes és az ellenzék vádjaira lesújtó cáfolat, hogy a megszüntető tenkei kerületnek Telegdy József, az országos nemzeti munkapárt alelnöke a képviselője.

A hajdudorogi püspökség

Válasz Kiss Gyula görög katolikus lelkész cikkére

Igen tisztelt Főtisztelendő ur!

Ne higgye, hogy valami nagy kedvem van ahhoz, hogy ezen oly sokszor és minden oldalról megvitatott és már csaknem unalmassá vált ügyhöz ismét hozzá kell szólnom; de mert Főtisztelendőség az általam február hó 1-én ezen lapban megírott kis cikkekémhez, valamint az annak kapcsán leközölt Bulla rendelkezéséhez hozzá szólni, s az én állítólagos téves tanaimmal szemben „a helyes felfogás és megítélés útjára” tereledni kegyeskedett s ugyanakkor engem „nagyfokú szerénytelenséggel,” holmi „kontrádkodással,” a magas kormányznak „sürgős parancsok osztogatásával,” „püspökömet az egyház iránti engedetlenséggel” való gyanúsítással, „bátortalansággal,” az egyházmegegyei ügyekbe illetéktelenül való beavatkozással, „a kedélyek felkorbácsolásával,” „az ok nélkül elégedetlenkedők számának szaporításával”; tehát 8 rendbeli olyan cselekedettel vádol meg; hogy mikor ezen súlyos vádat elolvastam, majdnem megijedtem önmagamtól; mert e szerint én valami nagyon veszedelmes ember lehetek, hogy egy ilyen kis cikkekémben olyan borzasztó bünhalmazatot tudtam elkövetni: s ezen súlyos vádakkal szemben csak egy enyhítő körülményt találtam, „hogy ő is hajdudorogi ember, tehát pro domo beszél”. Hát ekkor nagyot nézve és kissé a vádak felett elgondolkozva, azon lépésre keltem magamat elhatároznom, hogy ne fogadjam meg Főtisztelendőség tanácsát, illetve hozzáam intézett kérését, hanem ismét vegyem fel „Hajdudorog városi községi ügyeit közmegegyezésre szolgáló” tollamat. És felvettem azért, hogy igazán a lehető legrövidebben válaszoljak már csak azért is; hogy egy általam nem ismert, de úgy látom ő általa nagyon félreismert, még hozzá lelképásztor súlyos vádjaival szemben mint nagy bünnös, védekezni megpróbáljak. S a reám lött mérges nyilakból néhányat kivégek, hogy így ne csak a Főtisztelendő ur, hanem esetleg a kir. ügyész ur előtt is igazollhassam magam; s mint nagy, de ártatlanul megvádolt bünnös az ország legfőbb törvényszéke; a „közvélemény” által felmentve legyek. De ugyanakkor, midőn ezt meg kell tennem, — bár lehetőleg tartózkodni akarok a vádak emelésétől — lehetetlenségnek tartom még is, hogy legalább annyit meg ne engedjek magamnak, miszerint Főtisztelendőségnek nagybecsű tudomására hozzak olyanoikat, melyekről, bár egyházi ügyekben „szakértőnek” méltóztatik lenni, tehát az egyház tanaihoz jobban kell értenie, mint nekem, laikusnak, — mégis a legferdebb felfogást áruja el, s ezen felfogása a szabadgondolkodók felfogásától nem áll nagyon távol. — Ugyanis azt mondja a Főtisztelendő ur, hogy ne avatkozzunk az egyház ügyeibe mert ahhoz nem értünk, — abban ne kontrádkodjunk. — Na kedves Főtisztelendő ur! még én ilyen egy lelkészről nem hallottam, azt csak a szociálisták, azok közül is csak a legszélsőbb gondolkodásúak mondják — hogy nem kell egyháznak, nem kell pap stb. — Engedjen meg, hogy ilyen tanokat mi magunkévá nem teszünk. — Mi azt mondjuk, hogy igen is kell vallás, egyház, iskola, mert e nélkül még e mai időben nem élhetünk; és mert kell, tehát foglalkozunk kötelességünk, mindenkinek a saját valósága a saját egyháza ügyeivel, kell hogy min-

denki részt vegyen egyháza ügyeinek előmozdítása, fejlesztése és minél magasabb színvonalra emelése szép és magasztos munkájában. Hogy pedig ezt minél jobban, minél helyesebben és minél öntudatosabban cselekedhessük, szükséges hogy a hívők minél nagyobb száma ismerje meg vallásának nemcsak az anyagiakra, hanem a lelkiekre vonatkozó részét is, ne csak gépiesen morzsolja le napi imádságát, hanem foglalkozzon lelkének művelésével; igyekezzen megismerni, tudni s azután lelke egész meggyőződésével szolgálni egyháza ügyeit. Mert csak tanult, lelki műveltséggel bíró hívők képesek vallásukért, egyházukért, ha a szükség úgy parancsolja, még mártír-halált is elszenvedni.

Mint hogy én azok közül való vagyok, tehát lelkem egész hevével foglalkoztam és foglalkozom szeretett magyar görög katolikus vallásom ügyeivel.

Foglalkoztam még nem csak mint hívő, hanem mint városom 30 éves jegyzője hivatali állásomból kifolyólag is a magyar görög kath. egyház ügyeivel azért, mert Hajdudorog város közönsége a görög kat. egyház kegyura lévén, nemcsak abban merült ki tevékenysége, hogy lelkészletet, templomot építsen, lelkész választson, az egyház vagyonának helyes kezelésére felügyeljen, hanem abban is, hogy a hívők minden jogos és az egyházi törvényeket nem sértő lelki szükségleteit megismerve, kielégíteni igyekezzenek.

Ez magyarázza meg tehát legjobban, hogy úgy őseink, mint mi, azok utódai, miért kívántuk már több mint félszázad óta a magyar püspökség felállítását és miért igyekeztünk templomunkból előbb a román, majd a ruthén nyelv kiküszöbölését keresztülvinni; azért, mert mint egyházunk hű tagjai, megismertük annak szervezetét, megtanultuk, hogy nekünk magyar görög katolikusoknak jogunk van, mivel egyházunk törvényei azt nemcsak megengedik, hanem mintegy megkövetelik, miszerint saját nyelvünkön imádhassuk Istenünket. — És mert jó magyarok és jó görög katolikusok és egyházunk ügyeivel törődők lévén, hosszas kitartó küzdelem után kivívtuk a magyar görög katolikusok részére szervezett „hajdudorogi püspökséget”. — Ha a főtisztelendő ur tanaira hallgattunk volna, legyen meggyőződve, hogy már talán hire-hamva se lett volna a magyar görög katolikusoknak és

a dorogi templomban most is román meg ruthén nyelven végeznék az ájtatosságot.

Lássa főtisztelendő ur, ezért kell nemcsak a lelkésznek, hanem a laikus hívőnek is törődni egyháza ügyeivel. — Itt nincsenek sem szakértők, sem laikusok, hanem vannak egyházunk ügyeit előmozdító, felvirágoztató jó lelkipásztorok és buzgó jó hívők.

Ezek előre bocsátása után engedje meg, hogy most már reá térjek a többi vádak megcáfolására, illetve a tiszta valóság megállapítására.

Azon vád, hogy én a magas kormányának sürgős parancsokat osztogattam, oly neveltséges, hogy annak cáfolását még megkísérlni sem kell; mert ily ostobaságot még a legbutább ember se hihet el, hogy a hajdudorogi főjegyző a magas kormányának parancsokat osztogathat.

Olyan neveltséges ama másik vád is, hogy püspökömet az egyház iránti engedetlenség-gel gyanúsítottam meg. Hát főtisztelendő ur! engedjen meg, hogy erre röviden csak annyit feleljek, hogy az nem igaz. Különbözőleg még erre majd reá fogok néhány szóval térni. Ami „az egyházmegyei ügyekbe való illetéktelen beavatkozást”, a „kedélyek felkorbácsolását”, az „ok nélkül elégedetlenkedők számának szaporítását” című vádakot illeti, ezeket is megpróbálom a valódi értékekre szelítani le, hogy megláthassa az olvassó, miszerint némely ember mily rémképeket tud festeni, s az ő rémlátományát másokkal is elhitetni szeretné.

Hát beleavatkoztam egyházi ügyeibe, mert görög katolikus vagyok, s egyházamat szeretem, vallásomat nem utáltam meg; annak felvirágoztatására, míg élek, csekély erőmet szolgálatába bocsátani kötelességemnek ismerem.

Nem korbácsoltam fel a kedélyeket, mert főtisztelendő uron kívül, azon cikk tartalmán senki fel nem háborodott; sőt ellenkezőleg, akik kissé nyugtalankodtak, még azok is lecsendesedtek.

És éppen e miatt az ok nélkül elégedetlenkedők száma nem szaporodott, amint látom azok száma éppen egyre lepadt.

A vádakkal e szerint már csaknem egészében végezve, még csak arra akarok kitérni, hogy mint hajdudorogi ember, természetesen, hogy én a Bulla szövegéhez, annak ügyi szellemi, mint az anyagi részéhez, vagyis az egészhez mint jó magyar görög ka-

tholikus feltétlenül ragaszkodom; mert abban a magyar nyelv használata — mely eddig tiltva volt — engedélyeztetett.

A liturgikus nyelv gyanánt pedig ha már az élő magyar nyelv tiszteletet parancsoló okokból keresztülvihető nem lévén — az ó-görög lett megállapítva. — És így se nem „ó-szláv”, se nem „román”, tehát magyar nemzeti voltomat nem sértő; mert így mint „latin” nyelvet használó római katolikusok lehettek jó magyarok, mi meg az „ó-görög” nyelvet használó római katolikusok szintén lehetünk jó magyarok.

Boldog meglepődöttséggel kell fogadnunk a Bullát azért is, mert abban székhelyül „Hajdudorog” lett megállapítva, parochiális templomunk a székesegyházi rangra emeltetett, káptalan szerveztetett. Püspöki lakóhelyül a Hajdudorog által felajánlott épület jelöltetett meg. — Tehát a mi szívünk régi vágya teljességébe ment.

Itt meg kívánom jegyezni, ami főtisztelendő ur szintén nehézmányelt, hogy mi jól tudtuk és tudjuk, hogy a püspöknek van joga egyházmegyéje területén bárhol lakni, ahol Ő nekie tetszik. — Hát az igaz, hiszen előtünk fekvő példa a most már nyugalomba vonult Vaszary Kolozs hercegprímás ur ő eimentájának esete, hogy ő legtöbbit nem az Esztergomban levő székespalotájában, hanem az ő kedves „Balatonfüredi villájában” lakott.

Tehát a mi püspökünk ő méltóságának is ott szabad lakni, ahol nekie jobban tetszik, ahol ő legjobban szeret; de azért a székespalotája és a székesegyháza még is csak Hajdudorogon van.

Látja főtisztelendő ur, hogy mi is tudunk distingválni, de nem az igazság rovására.

Ami az 1913. évi október hó 5-én tartott székfoglalási ünnepélyt illeti; s amely alkalomból folyólag engem „bátortalan” magaviselettel méltóztatik megtsisztelni.

Igen tisztelt főtisztelendő ur, hát önnök az ítélő képességére engedje meg, hogy ne fektessen nagy súlyt. Mert aki a tiszteletet, a szeretetet, a ragaszkodást, az ildomoságot, a magyar vendégszeretetet bátortalanságnak minősíti; az ne kívánja tőlem, hogy az ő felépését komolyan számba vegyem.

Mi történt akkor? Történt az, hogy főpásztorunkat oly bensőségteljesen, oly ünnepélyességgel, oly nagy szeretettel és oly bizalommal fogadtuk, hogy e miatt Ő méltó-

Farsang négyszáz év előtt

— Időszórú visszaemlékezés —

Milanó, február 8.

A hideg időjárás a mi történelmi emlékekkel telt városunkban is erős nyomot hagyott, de ez nem csökkenti a tánckedvet, sőt még inkább élénkíti azokat a mulatságokat, a melyek a régi híres milánói báléjszakákra emlékeztetnek.

Az emlékezés eljut a történelmi színjátékokon keresztül az 1513-ik esztendőhöz, mert ez az év adta Milanónak örökön emlékeztetés farsangi mulatságát. — A ravennai csata után volt, amikor a francia uralom meg tört Olaszországban és Sforza Miksa a császár védőszárnyai alatt, mint herceg vonulhatott be Milanóba. Nem csoda, ha a Ligához tartozó hercegek, fejedelmek győzelmüket az 1513-as híres karnevál alkalmával akarták megünnepelni.

Sforza herceg a karneválra meghívta pompázni szerető nagynénjét, Estei Izabellát, Mantua hercegnőjét, aki fejedelmi udvartartásával vonult be Milanóba. A szellemes és szép hercegnő hirneve négy század kristályüvegén keresztül csillog a jelenkorig. A költészeti és művészeti istápolója, a divat királynője volt ő, aki fejedelmi izlésének minden irányban érvényt tudott szerezni. Mantua udvara az elegancia és a szép asszonyok gyűlhelye volt. Estei Izabella egyik nevezetessége volt, hogy csak szép nőt tűrt meg maga körül. E szép nők a szépség és szere-

lem apostolnőiként jókedvet sugároztak maguk körül, eszbontó bájaikkal megzavarták a reneszánsz lovagjai esztét s nem csoda, hogy Estei Izabella és udvara közeledtének hírére csapatostól érkeztek Milanóba az itáliai arisztokraták.

Az 1513-iki karnevált írók, történészek, kortársak serege ismertette már, de a legvonzóbb leírását talán mégis Tornius Valerian adta. Gyönyörűen írja le, mint vonult be Estei Izabella udvarhölgyeivel, apródjaival fáklafény mellett Milanó utcáira. E szép januári este jött Lombardia fővárosába a csodaszép Délia, a pescarai gróf ideálja, Alda Bojarda Bombo és Biliena szerelme, a kacér Brognina, mindmegannyi gyöngyei az estei udvarnak.

Megérkezésüket a színházi torna-előadások, diszvacsorák, ebédek és egyéb mulatságoknak szünni nem akaró láncolata követte. Persze, ekkor még a régi Sforza-kastély a franciák kezében volt s nem egyszer belemenydörgettek ágyúikkal a francia katonák a bálí muzsikába. A pescarai gróf lovagi tornája alkalmával a franciák valóságos golyózáport zudítottak a néző közönségre, amely ijedten rebbent szét.

Brunoró herciai gróf diszvacsoráján spanyol katonák is jelen voltak, részben mint vendégek, részben mint résztvevői azoknak az élőképeknek, amelyek a franciák fölötti győzelmet allegorizálták. A spanyolok és az olasz katonák között állandó volt a torzsalkodás, mert Hispánia nemes fiai mindent elloptak, ami a kezük ügyébe akadt, ami miatt kard-

dal kellett kivenni őket. Egy más alkalommal, Miksa herceg bálja alatt megtörtént, hogy a spanyolok levagdosták a meghívott urak diszkabátjairól az aranygombokat. Sőt Estei Izabella ruhájáról az ékszeres diszítéket is leszedték.

A fényes ünnepségek közepette az udvarhölgyek folytatták mesés hódításukat. — Signorina Brogninába Raimondo di Cardona, a spanyol alkirály beleszeretett, de vetélytársa akadt Lang Mátyás gurki érsek képében. Lang érsek a császár diplomáciai képviselője volt. Az alkirály és az érsek vetélkedése alkotta az 1513-iki karnevál beszédtárgyát. A győztes mégis az alkirály maradt, noha az érsek hevületében még táncra is kerekedett a szépséges Borgninával, de a női szívnek nem lehet parancsolni érseki ornátusban sem.

Egymást kergették a gyönyörűségek és a nagy karnevál eltartott március hó végéig. A mulatság talán még tovább is tartott volna, ha nem érkezik II. Gyula pápa halálának híre. Az estei udvar hazasietett Mantuába. — A dalnak vége szakadt. Komoly idők következtek.

De Brognina kisasszonynak erkölcsstelen életmódja miatt kolostorba kellett vonulnia, a honnan I. Ferenc, a gálans Francia király raboltatta el. Azonban utközben találkozott egy csapat zsoldossal, amelynek vezetője fölismerte a híres szépséget. A katonák kiszabadították Brognina kisasszonyt s jól elverték a püspök urat. Ezek a koppanások voltak a nevezetes karnevál utóhangjai.

Szt. Lukács-
fürdői **Kristály** forrás **ásványvíz**

a világ legelterjedtebb és legjobb üdítő vize.
Debreczeni főraktár **KÖZPONTI DROGERIA**
városház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják.
Kapható minden fűszerüzletben.

ságától úgy én, mint a dorogiak a legnagyobb és legőszintébb elismerését voltunk szerencsések kiérdemelni, amidőn elismerésnek több ízben is kifejezést adott, különösen kiemelte azt a tapintatos eljárásunkat, azt a nagy figyelmet, hogy sem hivatalos fogadtatási, sem magán beszélgetésünk, sem az ünnepi ebéden történt felszólalásom alkalmából sem én, sem senki közülünk a székhely kérdést fel nem említettük; nem pedig azért, mert mint született magyar emberek, a nagy Bocskay fejedelem szabad, lovagias hajdu fiai a körünkben először megjelent főpásztorunkat a legnagyobb előzékenységgel óhajtottuk fogadni, s nem akartunk nekie egy kellemetlen pillanatot sem okozni.

Tisztelt főtisztelendő ur! Nem a bátortalanság, hanem az igazi magyar ember lovagiassága volt eljárásom rugója.

Végül azt mondja még főtisztelendőség, hogy a pápai Bulla végszavainak citálása püspök ur ő méltóságával oly módon hoztam kapcsolatba, hogy azzal sérteni akartam. No hát uram ez vagy rosszakarat, vagy elferdítés, vagy hizelgés lehet, de semmi szín alatt sem igazság. A multam igazolja, hogy felsőbbéggel szemben tisztelttűd, előzékeny, figyelmes tudok és szoktam lenni; hanem az is igaz, hogy mint magyar ember csakba macskát nem árulok, nézetemet áper-tén megmondom és megírom; — de sértegetni, sem magamat feltolni nem szoktam.

Hogy én a Bulla végszavait citáltam és citálni fogom mindig: ennek okát is egész őszinteséggel megmondom: hát én ezt a szokást a kálvinistáktól tanultam el; mert ezt oly szépnek és oly helyesnek tartom, hogy a földi embert minden alkalommal, amikor arra szükség van, emlékeztessük Istenre, az Isten által rendelt törvényekre, hogy mindig szemünk előtt lebegjen az, hogy mi csak por-szemek vagyunk, vallásunk törvényeit megtartsuk, egyházunk parancsainak engedelmeskedjünk.

Ő nekik van egy gyönyörű lélekemelő szép énekük „Erős várunk nekünk az Isten.” ezt ők mindig eléneklik, amikor vallásuk és egyházuk dicsőségére, hűveik lelkeinek meg erősítésére szükségük van.

Nekünk magyar görögkatholikuskoknak csak most sikerült egy Bullát megnyernünk, mely Bulla a mi magyar nemzeti létünket, a mi magyar vallásos érzéseink fejlesztését, egyházunk felvirágoztatását, népünk művelődését mozdítja elő. — Ezt a Bullát én szent és sérthetetlennek tartom és akarom, hogy a magyar görög katolikus felvirágozzék, előhaladjon minden tekintetben; s akarom, hogy a hívőkben az egyházuk iránti ragaszkodás felsőbb hatóságaik iránti rendíthetetlen bizalom örökre megmaradjon.

Ezért végzem én, kedves főtisztelendő ur, cikket most is azzal, hogy a Bulla ellen tenni: „senki az emberek közül ne merészeljen”.

Farkas Győző,
városi főjegyző.

Senki sem pályázott a debreczeni színházra

A debreceni színházra kiírt pályázat ma lejárt és este hat órakor meg kellett állapítani, hogy a pályázat meddő volt. Mindössze két érdeklődő jelentkezett: az egyik Farkas Ferenc dr., a volt szabadkai direktor, aki most a „Royal-Orfeum” főrendezője és Márfy Károly dr. a nagybányai direktor, aki ösztől kezdve a nyiregyházi színháznak is igazgatója. Farkas Ferenc dr. csupán a feltételeket kérte el, Márfy Károly dr. ugyanezt tette s bejelentette még, hogy pályázaton kívül ajánlatot fog beadni. Ma estig azonban egyetlen pályázat sem érkezett be.

Megdöbbenő volna ez a meddőség, ha az nem lett volna előre látható és nem így kellett volna ennek az előzmények után bekövetkeznie. Így a dolgot egészen természetesnek tartjuk — persze csak az előzmények után.

Mert vessünk csak egy pillantást vissza a legutolsó színházi pályázatra s ekkor megfogjuk találni az okot, amely miatt ez a mostani pályázat meddő maradt. Mielőtt azonban erre az okra rámutatunk, előzzük meg egy bizonyosan félhangzó érvet: azért nem akad pályázó, mert a feltételek igen súlyosak. Hanem ez a szerencsétlen érv egyáltalán nem áll meg és nem igazi oka a pályázat meddőségének. Hogy nem ez az ok, csak egy bizonyítékot hozunk föl, de ez teljesen rávilágít az állítólagos érv tarthatatlanságára. Ez a bizonyíték pedig az, hogy a komoly, számbajehető és — hogy ezt a szót használjuk — várt direktorok közül egyetlenegy sem kérte ki a feltételeket sem, vagyis még csak arra sem gondolt, hogy pályázzék s ki sem kérve a feltételeket nem is abból vonta le a konzekvenciát, hogy ő nem pályázhatik ilyen feltételek mellett, hanem ab ovo már el voltak határozva ezek az urak, hogy nem pályáznak. Következik tehát ebből, hogy nem a feltételek súlyossága a meddőség igazi oka, hanem azok az események, amelyek a feltételek súlyosságánál is előbb és jobban visszatartották és visszatartják ma is a pályázattól a Debrecennek kívánatos egyéniségeket.

Ezek az okok szerintünk is, a tények szerint is a következők:

A legutóbb lefolyt színházi pályázat alkalmával elriasztották Mezei érdekében Magyarország ezidő szerint egyik legnagyobb színházi emberét, Ditrói Mórt. Az ország színházi emberei megdöbbenve értesültek a kulturbotrányról, hogy Ditrói Mórt elűzte Debrecen, hogy helyette Mezei Bélát ültesse a debreceni színházba. Most vissza emlékeznek csak a színházi emberek és valószínűleg úgy gondolkodnak: lehet így nekünk a debreceni színházra pályázni? Tudták az országban azt is, hogy itt hatalmi kérdéssé vált az igazgató megválasztása. Hatalmi dachból került a színház birtokába Mezei Béla. Van-e kedve egy komoly embernek ilyen harcba keveredni?

És következett ezután a Mezei-rezsim. A közönség föllismerte, hogy a debreceni nagy multu, nagy nevű direktorok örökébe pogányok jöttek. Megkezdődtek a Mezei-féle előadások, a közönség elmaradt a színháztól, nem volt hajlandó bevenni a Mezei-féle szin-

igazgatás termékeit. Erre megkezdődtek a Mezei-féle sirámok, amelyeknek — tudjuk — az volt a végcélja és következtése, hogy Mezei jó néhány ezer korona segélyt kért a várostól. Ezek a panaszok és siránkozások visz hangra leltek az ország sajtójában és hála Mezei Béla igyekezetének, nyilatkozatainak mindig olyan formában, hogy nem is ő van bajban, hanem a debreceni színház áll csőd előtt. Természetes tehát az is, hogy nem akad most igazgató, hogy erre a rossz hírű színházra pályázzék.

Ime ezek az okok tartották távol ma és tartják távol holnap a pályázattól a színházi embereket. Éppen azért meddő volt és meddő lesz is minden pályázat. Az elriasztott tekintélyes színházi embereket pályázattal nem lehet ide csalogatni. Egyetlen helyes módját abban látjuk a debreceni színházi kérdés jól megoldásának, hogy a tanács mindazokat a kiváló színházi embereket, akik a debreceni színházra hajlandóságot mutattak már, vagy akiknek megnyerése Debrecen színészetére előnyt jelentene, keresse meg, kérjen be töltik ajánlatokat, hogy milyen feltételek mellett hajlandók Debrecen színházának igazgatására vállalkozni és milyen biztosítékot adnak.

Igy meg fogják találni az alkalmas embert, aki kirántja még egyszer a Mezei-féle rezsimből a debreceni színészetet. Sajnos, hogy Ditrói Mór még meghívásra sem reflektál már a debreceni színházra, de megvan a remény, hogy nagy kaliberű és arra való hivatásos ember mégis csak akad és vállalja a debreceni színház igazgatását.

— Az ember végzete. Önorvoslás már nagyon sok egyént tönkre tett! Ha meggondoljuk, hogy a közönség milyen nagy hányada szenved gyomor-bajban és székrekedésben, megfoghatatlan, miért nem használják a legtermészetesebb ellenszert? Itt van hazánk Ferencz József-keserűvíze, mely középeurópa, valamennyi ásványforrása között oldó és elvezető sókban a leggazdagabb. A valódi Ferencz József-víz hashajtó hatása tehát, ellentétben a mesterségesen készült szerekkel, már egy kis adag (által egy fél borospohárnyi) használata után nagy biztossággal bekövetkezik. Dr. v. Leube tanár, a német birodalom egészségügyi tanácsának világhírű tagja, megállapította, hogy a természetes Ferencz József-keserűvíz semmiféle kellemetlenséget nem okoz, még akkor sem, ha véletlenül túl nagy adagokban használják. Oly esetekben is, amikor irritált belü beteg-ről van szó, a budai Ferencz József-gyógyszervizet fájdalommentes székelés érhető el. További bizonyítványok és használati utasítás az üvegcimkén található; gyógyszerárakban, drogériákban, valamint fűszerüzletekben is kapható. Vágja ki ezen közleményt és ismertesse meg másokkal is!

!! A bécsi, londoni és párisi kiállításokon aranyéremmel és oklevéllel tüntették ki !!

FÁY-arckrém :
-szappant és
-poudert : :
mint legjobb arczépitő szert, melynek használatától minden szeplő és májfolt három nap alatt eltűnik!
Ára 1-1 korona.

Kapható a készítő

GRÓSZ NAGY FERENC
gyógyszertárban
Kossuth-utca 8. A színház mellett.

Legjobb nyálkaoldó és étvágyemelő gyógyszer. : : Gyomorégést azonnal megszüntet. Kapható mindenütt. : : Kutkezelőség: Brassó.

Budapesti football-verseny az Apollóban.

A footballcsoporthoz vasárnapi szezonnyitó szenzációs mérkőzését, amelyet az

M. T. K.
ÉS
F. T. C.
csapatai vívnak
a bajnokságért

már hétfőtől kezdve minden előadásnak keretében bemutatja az Apolló.

Málnási Mária-forrás

ditő vize.
GERIA
szállítják.

A iátékbank botránya

Kihallgatások a budapesti főkapitányságon — Tisza István gróf nyilatkozata

A margitszigeti játékbank ügyében most már a budapesti rendőrségen folyik igen erélyesen a nyomozás, amelynek célja kideríteni, hogy kik és mennyiben érdekeltek a Forgalmi Bank által osztogatott ezrek elfogadásában. A rendőrség az igazgatókat is kihallgatta és ez alkalommal több ezer koronás olyan tételek is szóba kerültek, amelyekről az igazgatók maguk sem tudtak fölvilágosítást adni.

Az ügyben ma megszólalt ismét Tisza István gróf is. Minthogy az érdekelt ellenzéki lapok a tényeket s a miniszterelnök képviselőházi beszédét félremagyarázták és a saját álláspontjuk szerint kommentálták, a miniszterelnök a *Bud. Tud.* útján ma a következő nyilatkozatot tette közzé:

— Minthogy némely lap az egészen világos tiszta igazságot nem akarja megérteni, kénytelen vagyok ismét előadni, miként alakult a *Forgalmi Részvénytársaság* 775.000 koronás jutalékszámllája. A társaság ebbe a számlába a következő tételeket állította be:

Kristóffy József 350.000 korona, Korniss Károly gróf 50.000 korona, Horánszky Lajos 50.000 korona, Radanovits Dániel 75.000 korona, Morvay István 100.000 korona, Tolnay Lajos 150.000 korona, összesen 775.000 korona. Ebből az összegből Morvay csak tizenöt ezer koronát kapott és azt vissza is fizette, Tolnay pedig tíz hónapra kapta ki járandóságát, mintegy 20.000 korona értékben, úgy, hogy a társaság tényleg nem 775.000, hanem mintegy 545.000 koronát fizetett.

Egészen világosan elmondtam ezt a tényállást február 11-iki beszédemben is és most hozzátésem, hogy *aljas hazugság az az állítás*, mintha e 775.000 koronás főösszegben bárki más részére fizetett bárminő más tétel szerepelt volna.

A Reitzes és Walla-féle ügylet lebonyolítása kapcsán Mayer Lajos ügyvéd kezéhez fizetett 50.000 korona, mint teljesen üzleti természetű tétel Hardegg gróf elnök és Holi-tscher vezérigazgató által rendelkezésemre bocsátott összeállításban a maga természetes helyén összesen 365.000 koronára rugó üzleti elszámolásokat és ezekkel kapcsolatos províziókat és jutalékok között szerepel.

Végül megjegyzem, hogy az egyes hírlapíróknak adott 39.000 korona részletes kimutatását a társulat nem bocsátotta rendelkezésemre, magam sem ismerem tehát az illetők neveit. Örömmel látom, hogy a rendőrségnél folyó vizsgálat fényt fog deríteni erre a tételre is, mert senkisémet kívánja nálam jobban, hogy teljes világosságban álljon annak minden részlete a nyilvánosság előtt.

Budapest, 1914. február 14.

Tisza István.

Ápolónői tanfolyamok a debreczeni kórházban

A belügyminiszter rendelete.

A belügyminiszter ma egy érdekes rendeletet küldött Debreczen város polgármesterének. A rendeletben arra hívja föl a polgármestert: hasson oda, hogy a Vöröskereszt Egylet által tervezett ápolónői tanfolyamok a debreczeni kórházban létesíthetők legyenek.

A rendelet a következő:

221128/1913. B. M. VII.—c.

Polgármester Urnak

Debreczen.

A magyar szent korona országai Vöröskereszt Egyletének igazgatósága elhatározta, hogy háboru esetére, hadseregünk sebesült és háboruban megbetegedett katonáinak ápolására *önkéntes betegápolói intézményt* létesít és azt országsszerte szervezi.

Igen nagyszámu ápolónői kilépéséről van szó, ami csak úgy lehetséges, hogyha a hatóságok és a társadalom támogatása mellett hazánk mindazon kórházai, amelyek erre a célra alkalmas beteganyaggal, vezető és segédorvosokkal rendelkeznek, a kiképzésben résztvesznek és a hazafias és emberbaráti cél szem előtt tartásával — a németországi orvosok példáját követve — erre díjtalanul vállalkoznak.

A magyar szent korona Vöröskereszt Egylete által megküldött szabályzat és terv részletes ajékoztatást nyújt a tanfolyamok részletes tájékoztatást nyújt a tanfolyamok mindaddig, amíg a hivatásos Vöröskereszt ápolónői kellő számban kiképzést nem nyerhetnek a lehetőség szerint évenként tavasszal és ősszel fognak megtartatni, később pedig ismétlődő tanfolyamok fognak rendeztetni.

Midőn ezuttal arról is értesítem, hogy a magyar Vöröskereszt Egylet ezen nemes és emberbaráti célokot szolgáló törekvését a magam részéről is a legmesszebb menő pártolásra tartom érdemesnek, egyben felhívom és felkérem, hogy a magyar Vöröskereszt egylet ezen céljaiban a rendelkezésére álló modern eszközökkel és társadalmi uton is támogatni igyekezzék s a kormányzatára bízott törvényhatóság összes hatóságait a közreműködésre felszólítja a törvényhatóság területén levő kórházakat és azok vezetőit a tanfolyamok megtartására buzdítsa.

Budapest, 1914. évi február hó 9.

Sándor.

A rendelet alapján most az orvosi, különösen a kórházi orvosi karral lép érintkezésbe majd a tanács, vagy a polgármester, hogy a fontos intézmény mielőbb létesülhessen s esetleg már tavasszal az első kurzus megkezdhető legyen.

VASÁRNAPI KRÓNIKA.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK

Játszom tavasszal, nyáron, ősszel, télen,
Az osztálysorsjáték, könyörgöm szépen,
A legszebb találmány a földkerekségen!
Kibocsát

Az angyalát,
Száz ezer sorsjegyet,
Hogy megvegyed,
Van köztük kecses „negyed”,
Kiváló szép „fél”
— Ez is sokat ér! —

Bűbajos „egész”
S mi álomnak is merész:

Az ára
Nem változik tegnaptól-mára,
Mindig egy,
Többre nem megy
Száz kroncsinál
S aki megveszi, szerencsét csinál

Az zikker!
Nyugodt hittel
Ezt mondja a „Tervezet”,
Olvadni szinte élvezet,
Hogy „minden második sorsjegy nyer”,
De az első se vesznek el,
Azok is nyernek ma vagy holnap
S ha nem nyernek: nyerni fognak!

Van százezer nyeremény,
Nyerhet velők gyerek, vén,
Szőke, barna,
Szabó, varga,

Izraelita, pápista,
Iza, Gitta, Pál, Pista.
Bökezü, smucig,
Míg számlál huszig:
Haupttréflit csinálhat! Szóval
Mindenféle jóval

Meg van kenve e játék!
Egy „egészt” én is válték,
S játszom már pont husz éve,
A „Tervezetet” tudom betéve,
Játszom tavasszal, nyáron, ősszel, télen,
És igen erősen remélem,

Hogy az ükunokám ükunokája,
Mert valamikor rászáll e sorsjegy, rája,
Egyszer majd boldogan
Örömben szinte a falnak rohan,

Mint egy ügyefogyott, kerge béka,
S felordít: vivát, hurrá, heuréka!
Zugjon az osztálysorsjátékról háláának
Dicsőítsék öt csecsemők, ifjak, vének,
Zengjen róla a dicsímmusz
Minden koronát,
Mert nyertem, nyertem, nyertem rajta
Kilenc koronát! . . .

LEVÉL A SZÍNHÁZIGAZGATÓHOZ

Ugy olvastam két napja épen
Egy kommunikéjében,
Hogy uraságod egy ragaszkodó, telivér, nemes,
Fehérszörű, orosz agarat keres.
Hát, — közölni önnel épen csak azt akarom:
Hogy nekem nincsen egy ilyen fehér agarom,
Ellenben, ha még nem volna késő,

Egészség, Erő és Szépség,

hogy épségben maradjon az emberi kor végső határáig, csakis józan életmód mellett, czélszerű táplálkozás és tiszta levegőben való mozgás mellett képzelhető el. Különösen nagy súlyt kell vetni a táplálkozásra. „Az egészség teljes áldása nem gyógyszerek és csodabűvészet

által

hanem csakis a helyes táplálkozással nyerhető el, mely a testet ápolja és napról-napra fiatalít.” Ezeket a szavakat egy ismert német orvos és tanár mondta. A czélszerű táplálkozáshoz tartozik az általánosan ismert

Biomalz.

Ez egy jóízű, olcsó tápszer, az egész világon becsülik és szeretik. Nagy mértékben erősíti a testet. Kivénült, hervadt vonások eltűnnek, az arcszín üdébb és rózsásabb, az arczbőr tisztább lesz. Vérszegény, halovány, sovány, táplálkozás hiánya miatt lesoványodott személyeknél tapasztalható az étvágy fokozása, a súly emelkedése és a formák mérsékelten való gömbölyödése anélkül, hogy kellemetlen zsiradék a formák szépségét zavarná.

Biomalz ajánlható azoknak is, akik túlfeszített munka, idegesség miatt elgyengültek. Tanárok és orvosok elsőrendűnek ismerik el és több királyi klinikában állandóan

használgák. Mindenkit figyelmeztetünk, hogy utánzóik is vannak. Doboz K 1.30 és K 2.50. Kóstolómintát leírással díjtalanul küld Chem. Fabr. Gebr. Paternmann, Teltow-Berlin 200

Küldhetnék önnek saját tenyésztési Igen ragaszkodó, kitartó, hűséges, Az embert mindenív követni képes, Szép piros, hizlalt, telivér, nem sáppadt Faj-poloskákat!

Torredór.

Agyonlőtte magát, mert a férje megbukott

Tragédia a vizsga miatt

Szombathelyről jelenti tudósítónk: A szombathelyi közigazgatási tanfolyamon megdöbbentő tragédia történt tegnap. Antritter Antal közigazgatási tanfolyamhallgató felesége szívenlőtte magát, mert férje megbukott a félévi vizsgán.

Öfelsége különös kegyelmével iratkozott be Antritter Antal sopronmegyei jegyzőségébe a szombathelyi jegyzői tanfolyamra. A negyvenöt éves ember élete derekán jutott hozzá, hogy a verejtékes életuton megszerezhesse a passust, a fermánt, ami kenyérré jogosítja ott, ahol hosszú évekig kenyeret hajszolt. — Az ősszel szombathelyre költözött feleségével és négy gyermekével, beült a gyermekpadba, hogy deresfejjével okulást szerezzen azokból a tantárgyakból, amiket eddig tudatlanul gyakorolt.

A napokban történt félévi minősítéseknél Antritter elbukott a közjogról és még valami tantárgyból. Ez a szerencsétlenség halálosan lehangolta az összegyötört, sivár anvagi körülmények között élő családot, különösen Antritterné etette kétségbe az a tudat, hogy az urából sohasem lehet jegyző.

És mert a szerencsétlenség nem jár egyedül, az Antritter családnak gyászhirot hozott a posta. Antritter sógora, egy sopronmegyei jegyző, aki a családot tehetségéhez mértén támogatta, hirtelen meghalt. Antritterék a gyermekekkel együtt elutaztak a temetésre, ahol megtörtént a végzetes tragédia. Antritter Antalné sógorának temetése után szíven lőtte magát. A szerencsétlen asszony agyonhajszolt idegei felmondták a szolgálatot és az élet nyomorúságai elől menekült a halálba.

A bennlakó tanfolyamhallgatók között is nagy lehangoltságot okozott az eset; egész este nem beszéltek egyébről, mint Antritterék tragédiájáról.

Még a tegnapi nap folyamán intézkedés történt, hogy az anvatlan maradt négy Antritter árvát beszállítsák a gyermekmenhelyre, ahol gondoskodni fognak további ellátásukról.

Tamássy Géza dr.

belgyógyász, gyermekorvos,
a budapesti II. sz. belklinikán
v. orvosa

Rendel Piac-utca 31. szám

(Andaházy-Bzilágyi-ház,
a városházával szemben)

d. e. 8--10-ig, d. u. 2--4-ig.

A választókerületek beosztása

Az ellenzék kedden bevonul a Házba

A választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásán az ellenzék is részt akar venni. Ők azt mondják, hogy komoly előkészületű tárgyalásra, de maguk is tudják, mindenki tudja, hogy a régi komédiák folytatására. Bizonyítják ezt az előkészületek, amelyek közt éppen nem a komoly munka előjelét látjuk.

Az eseményekről egyébként fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Az ellenzék a Házban.

A képviselőház kedden tartja legközelebbi ülését, amelynek napirendjére a választókerületek beosztásáról szóló törvényjavaslat van kiüzve. Az ellenzéki pártok már korábban elhatározták, hogy a választókerületek beosztásáról szóló törvényjavaslat tárgyalásakor kedden megjelennek a képviselőházban. Az első szónok Apponyi Albert gróf lesz, aki beszédében foglalkozni fog magával a választójogi törvénnyel is, amelynek tárgyalásában tudvalevőleg annak idején, nem vett részt az ellenzék. Tiltakozni fognak az ellen, hogy a miniszter a kerületek beosztását nem bizza a törvényhatóságokra, hanem rendeletileg állapítja meg. Az alkotmánypárt részéről Mezőssy Béla, a néppárt részéről Rakovszky István lesz az első szónok.

Az ellenzék a Ház elnöksége ellen.

Az ellenzéki pártok mult heti határozata értelmében Mezőssy Béla kedden bejegyzí és bejelenti a képviselőház elnöksége ellen szóló bizalmatlansági indítványt. A Ház elnöke a keddi ülés végén felolvastatja az indítványt és megkérdi a Házat, hogy az indítvány indoklását megengedi-e. Az elnöknek ehhez a kérdéshez, illetve javaslatához két szónok fog hozzászólni, egy a munkapárt részéről, egy pedig az ellenzék sorából. Ha a Ház engedélyt ad az indoklásra, még kedden kitűzik azt a napot, amelyen az indítványozó kifejtheti indokait.

A szerdai ülésen az ellenzék két interpellációt készül előterjeszteni, az egyik a margitszigeti bank ügyére, a másik a lapok szubvenciójára vonatkozik.

Budapestet felosztották.

Bár az ellenzék erősen készül a választókerületek beosztásáról szóló törvényjavaslat ostromára, mégis nem nagyon titkolják, hogy a fővárosi kerületek új beosztása na-

gyon tetszik nekik. Már fel is osztották maguk között Budapest 22 kerületét. Különösen a demokraták és a szocialisták körében fejlődött ki küzdelem azok között, akik a legbiztosabb kerületekre aspirálnak. A sok név felsorolása ma még meddő volna, bizonyos politikusok jelölésében azonban már elvileg megállapodtak.

Érdekes például, hogy a demokrata párt, amely Vázsonyin kívül okvetlenül jelöli a fővárosban Bródy Ernőt, Benedek Jánost, Pető Sándort, három hírlapírókat akar ugyancsak a fővárosban diadalra juttatni. A Terézváros egyik intelligens új kerületében Molnár Ferencet jelöli okvetlenül, míg a másik rajonban a fővonalon Vázsonyi Vilmost. Meg akarják nyerni a demokraták Légrády Ottó drt., a Pesti Hírlap egyik tulajdonosát is valamilyen biztos demokrata kerületnek, egy másikban pedig Purjesz Lajost, a Világ szerkesztőjét és az Ujságírók egyesületének főtitkárát fogja jelölni. Kivülről csak Baracs Marcell és Rácz Dezső jelölése biztos.

Azt is tervezik, hogy Márkus Miksát, az Ujságírók Egyesületének elnökét az a lipótvárosi kerület fogja a demokraták segélyével, de Andrassy-programmal jelölni, ahol erősebbek a demokraták, mint a kerület szabad- elvűjei. Továbbá valamilyen függetlenségi kerületben fellép Sümegi Vilmos, a „Magyarország” kiadóhivatali főnöke. — Mandátumot akarnak a vasutas-negyedben a vasutasok és mandátumot akarnak a magántiszviselők is.

A szocialisták pedig a fővárosnak részükre legbiztosabb kerületét ugyancsak hírlapíróknak szánták: Garami Ernőnek, a Nép-szava szerkesztőjének és Kunfi Zsigmond-nak. Persze, ez ellenzéki álom!

MULATSÁG

— Postások bálja. A debreceni posta- és távirda altisztek minden ízében jól sikerült táncmulatságot rendeztek ma este a Royal-szálló tánctermében, ahol Mészáros József és Sipos Gyula posta- és távirda-felügyelők is megjelentek ez alkalommal. A mulatság — amelyen a négyest 120 pár táncolta végig — csak a kora hajnali órákban ért véget.

MÁR UTBAN VAN!!

A KÉK EGÉR

HÉTFŐN FEBRUÁR 16-ÁN

délután 3 és 5 óraker félhelyárakkal, este 7 és 9 óraker rendes helyárakkal kerül bemutatásra kísérő képekkel

AZ URANUSBAN

Siessen magának számozott jegyet előre váltani, mert az óriási érdeklődés miatt már csak korlátozott számban vannak.

Ha szolid és megbízható vízvezetési, vagy villanyvilágítási munkára van szüksége, forduljon

Vízvezetési bekötések, legmegbízhatóbb elektromos kutak. Teljes fürdőszoba-berendezések.

SÁFÁR MIKLÓS
DEBRECZEN, DARABOS-UTCA 50. SZÁM. — Saját ház. — Telefon 959.

Vilamos csillárak olcsón nagy választékban. Kedvező fizetési feltételek.

Színház

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

VASÁRNAP: Délután *Takarodó*, dráma. — Este: *A kiskirály*, operett. — Bemutató előadás. — (Kisbérlet.)

HÉTFŐ: *A kiskirály*, operett. (C bérlet.)

KEDD: *A kiskirály*, operett. (A bérlet.)

SZERDA: Délután *Náni*, népszínmű. — Ifjúsági előadás. — Este *A doktor ur*, bohózat. (B bérlet.)

CSÜTÖRTÖK: *A kiskirály*, operett. — (C bérlet.)

PÉNTEK: *A kiskirály*, operett. (A bérlet.)

Magyar mozisínészek

— Fedák Sári és Désy Alfréd —

Magyar mozisínészekről a „Rablélek” című magyar film piacrakerülése nem lehetett szó. Van ugyan egy-két magyar származású mozisínészünk Berlinben, de ők nem a magyar mozisínészet reprezentánsai.

Hogy a magyar színészek a színjátszás művészetének legelső klasszisa tagjai, azt immár egész Európa író- és művészvilága elismeri. A magyar színészanyagot Európa legkitünőbb igazgatói nagyrabecsülik s nem egy színészünk, színésznők kapott külföldről káprázató ajánlatot, ha — megtanulja az idegen nyelvet. A nyelv, ez volt eddig a legnagyobb akadály a magyar színészek külföldi érvényesülésének s valóban csodálkozunk kell, hogy mikor a filmen első ízben megjelent a színész, nem alakult nyomban magyar filmgyár.

Közel egy évtizednek kellett lemorzsolódnia, amíg a vállalkozók feleszméltek Magyarországon. Lehet-e csodálni, hogy az első felvételek balsikerrel jártak, hogy az első filmekben még mozogni sem tudtak a színészeink. Hónapok alatt egy évtized kikovácsolt rutinját elsajátítani nem lehet. De viszont, hogy évek nem kellene hozzá, annak fényes bizonyítéka a „Rablélek”, Földes Imrénének első mozdídarabja, amely két kivételes tehetségű mozisínészt vetett fel, Fedák Sárira és Désy Alfrédra.

Fedák Sári, ez a nagy színésztalented, igazi magyar mozisínésznő. Magyarságának a hangoztatása annyit jelent, hogy a magyar nő pompázó szépségét csakugy megtestesíti, mint ahogy művészetének elemei magyar művészi motívumok. Nagy általánosságban szólva, a színművészet is internacionális, ámde sok nagy talentumtól lehetetlen megtagadni a legnemzetibb jellegzetességet s Fedákban a mozivásznón a magyar nő szépsége, finomsága, gráciája, intelligenciája tükröződik vissza nemesen művészi formában.

A „Rablélek” másik főszereplője Désy Alfréd szenzációs alakítást nyújt a cirkusz-igazgató szerepében. Először szerepel filmen Désy, de a rutinja a leggyakorlottabb mozisínész rutinjával felér s ezáltal színészi talentumát egész értékében kifejezheti. Egy felesleges gesztust, egy nem odatartozó mozdulatot nem lehet felfedezni a játékában s a szerep modorosságát oly tökéletes biztonsággal viszi végig a darabon, hogy ebben az első moziszerében már mint kész, nagy mozisínész lép a világ elé.

Désy és Fedák, ők ketten ma az első, de igazi, nagy, magyar mozisínészek.

* A miskolci színház részvénytársaság feloszlott. A miskolci Nemzeti Színház részvénytársaság ma délután tartotta felszámoló közgyűlését. A közgyűlés elfogadta a felszámoló bizottság jelentését s elhatározta, hogy a céget törölteti. A feloszlott részvénytársaság vagyona és számadási könyvei Miskolc város tulajdonába mennek át.

* Egész héten a „Kiskirály”. (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap este kisbérletben Kálmán Imre, a „Tatárjárás” és „A cigányprimás” illusztris szerzőjének új darabját, a „Kiskirály”-t mutatja be a színház. Erre az előadásra földszinti és első emeleti páholy-, valamint elsőrendűtámlásszékek is kaphatók, már az első sortól kezdve. Az egész heti műsoron — szerda kivételével — a „Kiskirály” szerepel.

* A soproni színészek. Talán egy vidéki város sem részesítette még színházát olyan mostoha bánásmódban, mint a soproniak. — Thury Elemér direktor bukása után ugyanis Polgár Károly pozsonyi direktor kapta meg a soproni színházat azzal a feltétellel, hogy kéthetenként társulatával 18,000 korona szubvenció fejében átrándul Sopronba két-három estére. Ezt Polgár egynehányszor meg is tette, azonban a közönség részvétlensége miatt abbahagyta. Ekkor Polgár Márffy Károly dr. direktorral lépett egyezsége, aki társulatával be is vonult Sopronba. De vállalkozása éppen olyan sikerrel járt, mint Polgáré. Ezt látva Polgár, szubvenciójának januárra eső részét átengedte Márffynak. Időközben azonban a szubvenciót egy peres primadonna-üggyel kapcsolatban lefoglalták. Márffynak már hétfőn kellett volna indulni társulatával Nagybányára. A bajok folytán azonban nem tudott mozdulni és kijelentette, hogy addig nem is megy el, míg a szubvenciót meg nem kapja. Sopron város polgármestere távirati uton tett jelentést a helyzetről a kultuszminiszteriumnak, mire ifj. Wlassics Gyula dr. országos színészeti felügyelő intézkedésére a miniszter 1714 korona államsegélyt utalványozott ki a társulatnak s így lehetővé tette, hogy a társulat elutazhassék Sopronból.

* Vasárnap délután a „Takarodó”. (A színházi iroda jelentése.) Bayerlein pompás katonadrámája, a „Takarodó” kerül színre vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal. A fő női szerepet Halassy Mariska játssza; a férfiak közül Fehér, Bérczy, Kassay, Nagy Sándor, Szalai, Madas, Kormos, Vándory és Rónai játszák a főszerepeket, melyek egytől egyig katonák és katonatisztek, a porosz hadsereg festői egyenruhájában.

* Szerdán két előadás. (A színházi iroda jelentése.) Szerdán, folvó hó 18-án két előadást tart a színház. Délután ifjúsági előadásul Follinus kitünő népszínműve, a „Náni” kerül színre, este pedig Molnár Ferenc pompás bohózata, „A doktor ur” van műsoron.

Nyomatékot kell helyezni a „Scott” szóra.

Az az elismerés, a nellyel az orvosilag a Scott-féle csukamájolaj-emulsióknak adózik, okot adott és ad naponként „állítólag” ép oly jó emulsiók becsempészésére és felmagasztalására. Ön azonban

saját érdekében cselekszik,

ha kitart az eredeti Scott-féle emulsió csinált készítmény mellett, mert egyedül ez a Scott-féle eljárás szerint előállított, majdnem 4 évtized óta világhírnévnek örvendő csukamájolaj-emulsió.

Ezért csak Scott-féle emulsiót kérjen és fogadjon el.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeggel küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére Wien, VII. egy gyógyszár utján próbadagot küldünk.

Rálöttek egy árvaszéki ülnökre

Riadalom a nagyváradi városházán

Most egy éve nagy botrány játszódott le Nagyváradon. P o y n á r Dezső árvaszéki ülnök rálött Szalay Gyula városi rajzolóra, akit azzal gyanúsított, hogy feleségét elcsábította. Poynárt elmekórházba internálták, de néhány hó elteltével, mint gyógyulást elbocsátották. Mint nagyváradi tudósítónk jelenti, Poynár ma foglalta el hivatalát s már hivatalba lépésének első napján nagy botrány történt.

Ma délelőtt 11 órakor Poynár hivatalából jövet találkozott az utcán Szalayval. Poynár megpillantva ellenségét, megtámadta és botjával elverte. Szalay nyomban felsietett a városházára, hogy I s t v á n f f y árvaszéki ülnöknél feljelentse a támadóját. Az ülnök el volt foglalva s Szalay leült az előszobában, hogy megvárja, míg Istvánffyhoz bemehet.

Pár perc múlva megjelent az előszobában Poynár. Szalay megijedt, hogy Poynár inzultálni akarja és előrántotta a revolverét s kétszer egymásután rálött Poynárra. A golyók megakadtak a Poynár zsebtárcájában levő öngyújtó-készülékben s az árvaszéki ülnöknek semmi baja sem történt.

Szalayt a rendőrség őrizetbe vette.

Az üzletvezetőség tisztikarának hangversenye

*

A Máv. debreczeni üzletvezetőségének tisztikara ma este rendezte az állomási épület I. és II. oszályu éttermében szokásos évi hangversenyyel egybekötött táncmulatságát. A mulatságon — amelynek tiszta jövedelme a Debreczenben létesítendő vasutas-otthon és internátus alapja javára szolgál — Debreczen előkelő vasutas társadalmán kívül a város intelligens közönsége nagy számmal vett részt. A megjelent notabilitások között ott láttuk Domahidy Elemér főispánt, Uhlarik Béla üzletvezetőt, Mándy Bertalan üzletvezető-helyetteset, Bruckner Ernő dr. felügyelő főorvost, Fráter Imre dr. közkórházi igazgató-főorvost s társadalmunk számos más kitünőségét.

A táncmulatságot kitünően összeállított műsoru hangverseny előzte meg, amelynek minden egyes számát hálás elismeréssel fogadta a díszes, előkelő közönség. Drumár Mariska és Drumár Ilonka nagy művészi készséggel egy négykezes zongoradarabot adtak elő jól megérdemelt sikerrel, mely után ifj. dr. Szilágyi Imre olvasta föl néhány kedves költeményét. A műsor kiemelkedő száma volt Szentjóni Rózsika éneke, aki közvetlen melegséggel adott elő néhány Tarnaydalt. Zongorán játszott W. Hammerstedt János, az ismert debreceni karmester, míg zenekarkisérrettel ifj. Szilágyi Imre dr. adott elő temperamentumosan néhány magyar dalt.

A minden ízében jól sikerült hangversenyt táncmulatság követte, amely a legvidámabb hangulathoz a késő éjszakai órákba nyúlt bele.

A mulatságon a következő hölgyek vettek részt:

Urasszonyok: Uhlarik Béláné, Mándy Bertalané, dr. Bruckner Ernőné, Rédl Szigfriedné, Burger Izsóné, Nagy Jánosné, Hammerstedt Jánosné, Pogány Mihályné, Fekete Zoltánné, Budaházy Jenőné, Mikecz Miklósné, dr. Szilágyi Imréné, dr. Kiss Arthuré, Than Gyuláné, dr. Gévay Bálintné, Tarr Sándorné, dr. Hutiray Józsefné, Csáthy Alajosné.

Fióküzlet: Arany János-utca 15. sz.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női bluzokat legszebben tisztít
FEUERSTEIN MOSÓINTÉZETE PIACZ-UTCA 63. SZÁM.

Telefon: Fióküzlet 732. Főüzlet 11-57.

Haas Tivadarné, Kárász Mihályné, Skrovinna Hugóné, Hegedűs Jánosné, Jánossy Miklósné, Csatlós Jánosné, König Sándorné (Mátészalka), Ferenczy Jenőné, Persin Árpádné, Géhl Györgyné, Rother Ernőné, Erdei Imréné, dr. Müller Ottóné, Erben Tivadarné, dr. Derekas Istvánné, Dietrich Antalné.

Leányok: Uhlarik Duci, Csatlós Etelka, Persin Irén, Papp Anna, Kárász Manci, Schurger Edith, Zivuska nővérek, Drumár nővérek, Csáthy Viola, Haas nővérek, Fekete Vilma, Mátyássy Mariska, Séra Ilonka (Ujfehértó), Szentjóni Rózsika, Csáthy Margit, Than Margitka, Szabó Irénke, Aranka és Ilonka, Nagy Terike, Jánossy Ibi, Persin Annus.

HIREK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** A református templomokban e hó 15-én, vasárnap prédikálni fognak: a Nagytemplomban Szele György lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Jánosi Zoltán lelkész, 11 órakor Herpay Gábor s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban Uray Sándor lelkész, az Árpád-téri templomban Kovács János vallásoktató lelkész, az ispotályi templomban Polgár Gyula s. lelkész, délután Pánczél Jenő s. lelkész, a homokkerti imaházban Könyves-Tóth Kálmán lelkész. — Vasárnap délután 5 órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz, melyen bibliát magyaráz dr. Tóth Lajos süllemedi lelkész.

Az ágostai hitvallású evangélikus templomban vasárnap délelőtt 10 órakor Marteny Lajos főesperes végzi az istentiszteletet.

— **Az albán fejedelem trónfoglalása.** — Bécsből táviratozzák: Wied herceg tegnap délután három órakor meglátogatta Scapinelli bécsi pápai nunciust és sokáig elbeszélgetett vele. A beszélgetés tárgya főként Albánia katolikus lakossága volt. Meglátogatta a herceg Colecci sapai püspököt és Bianchit, Durazzo érsekét, aki ez idő szerint Bécsben betegen fekszik az irtalmasok kórházában. Ezután Hilmi basa török nagy követet kereste föl a herceg és hosszabb ideig tanácskozott vele. Hilmi basa, aki kitűnően ismeri Albánia viszonyait, tanácsokat adott a hercegnek és kijelentette neki, hogy a török kormánytól távol áll, hogy nehézségeket okozzon a hercegnek, sőt a kalifátus jelentékenyen támogatni fogja Wied herceg küldöttségét. Wied herceg ma este nyolc óra husz perckor elutazott Berlinbe. — Triesztből táviratozzák: Wied herceg híre szerint február 24-én utazik el Durazzóba és február 25-én érkezik oda. A herceg diszkisérére két német, négy osztrák-magyar s három-négy olasz hadihajó lesz. A német és az osztrák és magyar hadihajók a trieszti kikötőben fogják bevárni a herceget, míg az olasz hadihajók Piranónál és Parenzónál fognak vesztegelni és ott fognak csatlakozni a diszkiséréhez. Durazzóban lázasan dolgoznak azon, hogy nagyszerűen fogadják a herceget.

— **Eljegyzés.** Vas Miklós (Solt-Pest megye) gazdálkodó Weisz Jónás hevesi földbirtokos fia eljegyezte Czinczár Olgát Czinczár József földbirtokos leányát Aszalórról. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Felsőkereskedelmi iskola Nyiregyházán.** Nyiregyházán — mint ottani tudósítónk jelenti — szervezés alatt áll a felső kereskedelmi iskola. A mozgalom élén dr. Wilt György tanfelügyelő áll.

— **A Patronázs-Egyesület** intéző-bizottsága folyó hó 17-én délután 5 órakor gyűlést tart a városháza könyvtárszobájában. A tárgyalandó ügyek fontosságára tekintettel van szerencsém a bizottság tagjait ezúton is teljes tisztelettel meghívni e gyűlésünkre. Debrecen, 1914. febr. 14. Csiky Lajos, egyesületi titkár.

— **Mozgalom a munkanélküliekért.** A munkanélküliség elleni küzdelem állandó szervező-bizottsága ma délután Szávay Gyula kereskedelmi- és iparkamarai titkár és Rostás István főkapitány elnöklété alatt tartott értekezleten elhatározta, hogy hétfőn megkezdje a természetbeli segélyek kiosztását. Az 1600 jelentkező között élelmiszer és tűzifa beszerzésére feljogosító utalványok kerülnek kiosztásra. A gyermekek reggeli és déli étkeztetése részben az iskolahelyiségekben, részben az e célra kibővített Kútutcai és Fűvészkerutcai népkonyha helyiségekben zavartalanul folyik. Naponta 800—900 éhező gyermek kap rendes étkezést. A rendes napi élelem-ellátás következményeként a gyermekek iskolamulasztásának esélye máris feltűnően észlelhető. Nagyon kívánatos és szükséges volna, hogy a társadalmi gyűjtés oly eredménnyel végződjék, mely lehetővé tenné a gyermekeknek legalább a tavaszi hónapok végéig biztosítható élelmezését. — Itt említjük meg, hogy a Takaré- és Hitelintézet ma 300 koronát küldött Rostás főkapitányhoz a munkanélküliek számára.

— **Szabad Iskola.** Holnap, vasárnap délután 3 órai kezdettel csupán munkásasszonyok részére rendez előadást a Szabad Iskola. Erre az alkalomra két előadót sikerült megnyernie a vezetőségnek, még pedig Jakuts Istvánné urnőt, aki a nevelés helytelenségeiről és Hatvani Józsefné urnót, aki a véletlen balesetekben eszközözendő azonnali segélynyújtásról fog beszélni. Ezen igazán hasznos dolgokat és utmutatásokat magában foglaló előadás meghallgatását nagyon ajánljuk a munkásoknak és női családtagjaiknak. Az előadás az ipartestület Simonffy-utca 1. c. alatti II. emeleti dísztermében délután pontban 3 órakor kezdődik.

Hétfőn Lemberger Lajos, a bábaképezde vegyész-mérnöke a vérről s modern vérvizsgálatokról tart előadást, melyet mikroszkopikus készítmények bemutatásával s vetített képekkel kísér. Felhívjuk a közönség figyelmét a tudomány legújabb vívmányát ismerető érdekes előadásra, mely teljesen ingyenes s este 6 órakor kezdődik az ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1. c. II. em.).

— **Kondor Ernő ismét cigányprimás lesz.** Kondor Ernő, a debreceniek kedves ismerőse, a magyar kabaré megalapítója, a budapesti „Keleti”-kávéházban cigányprimás lesz. Már toborzott is bandát, mely kísélni fogja az ő kiváló hegedűjátékát. Hír szerint Kondor szerződése olyan fényes, amely három kabarénál is többet ér.

URANUS

Korona-Passagó Telefon 3-28.

Ma utoljára!

A LÉLEKKÚFÁR

orosz erkölcsdráma 3 felvonásban.

1. **Zone.**
2. **Képek Bretagneból.** Természeti felvétel.
3. **A múlt emléke.** Amerikai történet.
4. **Zsuzsi pecsétet tisztít.** Rendkívül kacagató.
5. **Pupák kaladja.** Bohózat.
6. **Szöktetés aeroplánon.** Amerikai humoreszk.

ELŐADÁSOK: d. u. 8 órától 5-ig mérsékelttel leszállított helyárrakkal, 5-161 rendes helyárrak. Minden kép után van bemeuet. Utolsó előadás 10 órától.

Hétfőn :: Kedden :: Szerdán :: Csütörtökön
február hó 16, 17, 18, 19-én

Aké egér

Szenzációs vigjáték 5 felvonásban.

A világhírű

SALVATOR SÖR

a régi szokáshoz híven, ez évben is február havában, kizárólag NÉMETH ANDRÁSNAK, az

„ANGOL KIRÁLYNÓ”

szállodában és a Csapó-utca 24. szám alatt levő vendéglóban kapható.

— **Kifütyülték a német császár fiát.** — Fiuméből táviratozzák: Abbáziában tegnap este a „Quarnero”-kávéház zenekara hangversenyt rendezett, amelynek műsorán Albrecht Joachim hercegnek, a német császár fiának szerzeménye is szerepelt. A királyi herceg zenedarabját Dosztojevsky „Raskolnyikov” című regényének hatása alatt írta. A zenemű nemcsak megbukott, hanem a közönség zajos püsszegésben és fütyülésben tört ki. Maga a herceg, aki nejevel, Liebenberg bárónővel együtt jelen volt a kávéházban, sietve távozott. A zeneművet ezek után természetesen törölték a zenekar további műsorából.

— **Az izr. leányiskola Purim-ünnepe.** A következő sorok közlésére kértünk fel: Az idézett cím alatt egy cik jelent meg ez ujság szombati számában. Minthogy a szerzője igen tévesen van informálva, szükségesnek tartjuk őt a következőkben fölvilágosítani:

Gyermekelőadásunk szereplőit nem aszerint válogattuk, hogy szegények-e vagy nem, hanem ügyességük szerint. A szegényebb sorsu gyerekeknek igyekeztünk olyan szerepet juttatni, mely anyagi áldozatba nem kerül. A szerepek kiosztásánál nem vezetett bennünket a cikkíró által nekünk tulajdonított — s hozzánk nem méltó — arisztokratizmus, mert hiszen már ennek ellentmond maga az ünnepe célja is. — Előadásunk jövedelmét ugyanis a szegénysorsu gyermekek felségítésére fordítjuk és szereplőit természetesen az arra érdemes tanulók közül vettük. Cikkíró ur beláthatja, hogy iskolánk 600 növendékét nem használhatjuk fel. Sch. Adolf ur rossz néven veszi, hogy ünnepejűnk a Royalban tartjuk meg, mi pedig ez uton is hálás köszönetet mondunk Borgida urnak, a szálló tulajdonosának, ki a nemes cél érdekében ingyenesen engedte át a termet és lehetővé tette ez által, hogy nagyobb bevétellel minél több szegény gyermeknek segítsünk.

Végül megjegyezzük, hogy a „drága” táncleckék 3—5 koronába kerülnek, a táncosok szülei pedig szívesen áldoznak ennyit a célért. A szegénysorsu gyermekeknek pedig nem kerül semmibe.

Ezek után a nagyérdemű közönség — hisszük — hogy a jótékony cél érdekében szíves megjelenésével honorálja a mi fáradozásunkat.

Cikkíróval további polémiába nem bocsátkozunk.

A rendezőség.

— **Aviatikus zászlóalj.** Bécsből jelentik: Nemrégben jelentettük, hogy a hadvezetés az aviatikai csapatok teljes újjászervezésével foglalkozik és egy aviatikus zászlóalj felállítását vette tervbe. Most arról értesülünk, hogy ezt a zászlóaljat már 1914-ben teljesen felállítják, a következő évben pedig már meglesz a második aviatikus zászlóalj is. Az első aviatikai zászlóalj székhelye lesz a Bécs melletti Fischamend, a második pedig Budapest. Ezzel kapcsolatban a hadügyminisztériumban külön aviatikai osztályt létesítettek, amelynek az osztályfőnöke Uzelac Emil alezredes, az aviatikai csapatok jelenlegi parancsnoka lesz.

— **PéNZ-, szivar- és cigarettatárcák,** finom bőr nőitáskák, uti bőröndök, kosarak és teljes utifelszerelések a legolcsóbb szabott árak mellett **Mentze Henrik** újdonságok áruházában Piac-u. 38. szám.

KÉZIMUNKA ÉS ELŐNYOMDA ÁRUHÁZ.
Krausz Gyula
DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 3. SZÁM.

Megérkeztek a legújabb :: **kézimunkák** a legolcsóbb :: árban. ::
TELEFON 288. SZÁM

— **Árverés városi bérhelyiségekre.** — Több városi épületben lévő helyiségre ma tartották meg az árverést, amelyen jelen voltak Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöklése alatt Magoss György dr. főügyész, Nagy Sándor számvevő, Fleischmann Mór, Vass Károly dr. jegyző. Az árverés eredménye szerint az alábbi ajánlatokat tették az egyes árverelők:

Simonffy-utca 2. számú bérházban lévő 13. számú boltra Friedmann Bernát 505 korona, eddigi bér 705 korona.

Simonffy-utca 2. számú bérházban lévő 17. számú boltra Balogh Péter 1275 korona, eddigi 900 korona.

Városházalatti 16. számú boltra Erber és Fleischmann 1600 korona, eddigi bér 3050 korona.

Hüvelyes-utca 5. számú ház helyiségeire Kovács Ferenc 800 korona, eddigi bér 800 korona.

Nyil-utca 81. számú ház helyiségeire Lamos János 250 korona, eddigi bér 400 korona.

Erzsébet-utca 54. számú ház helyiségeire Citrom Ignác 600 korona, eddigi bér 1025 korona.

Bethlen-utca 39. számú ház helyiségeire Dikóvitás Istvánné 336 korona.

Szentanna-utca 32. számú ház helyiségeire Uray Bertalan 800 korona, eddigi bér 800 korona.

Arany János-utca 26. számú ház helyiségeire Raduciner Mór 1260 korona, eddigi bér 1400 korona.

Erzsébet-ut 56. számú ház helyiségeire Stern Jenő 500 korona, eddigi bér 1000 korona.

Homokkert-utca 73. számú ház helyiségeire Petrovics István 200 korona, eddigi bér 500 korona.

Arany János-utca 43. számú ház udvari lakására Römer Simon 400 korona, eddigi bér 400 korona.

Simonffy-utca 2. számú ház I. emeleti 7. számú lakására Révész Zsigmond 1120 korona.

A Deák Ferenc-utca 19. szám alatt lévő helyiség bérletét 2300 korona eddigi bér mellett meghosszabbította már a tanács.

Több kisebb helyiségre alkalmas ajánlat nem érkezett. Az árverés tehát a városra kedvezőtlen eredménnyel járt, amennyiben a bérek minden esetben leszállottak, dacára annak, hogy az árverés iránt nagy érdeklődés mutatkozott.

— **A kék egér.** A világ minden részében aratott diadalmas sikerek után hétfőn az Uránuszínház mutatja be Engel és Herst bohózatát. „A kék egér” az igazi bohózat-típus; kacajt, vidámságot, derűt fakaszt. Színporkázó ötletességgel megteremtett alakok, a legfonákabb helyzetek két órán át állandó derűtségben tartják a nézőteret. Caesár uról szól a mese, aki beleszeret Klári, de házasságukat a leány apja ellenzi. Kicsi az állás, csak ha majd irodafőnök lesz belőle, lehet a dolgról beszélni. Caesár a „Kék egér” néven ismert kabarédíva segítségével becsapja főnökét, apósjelöltjét s mikor egy találkozóan az egész társaság összegyűlt, a kibontakozás csak a tervezett házasság folytán válik lehetővé. Ötlet ötletet, kacajt, a pompás szűzsé egész orkánokat fakaszt a nézőtérre, hol Magda Lessing, a címszerepben csodás művészetet produkál. Az előadások pontosan 3—5—7 és 9 órákor kezdődnek. A d. u. 3 és 5 órákor kezdődő előadások félhelyárak mellett, a 7 és 9 órákor kezdődő előadások rendes helyárak mellett tartatnak. Kedvezményes áru jegyek nem érvényesek.

— **Kiraboltak egy temetőt.** Rómából táviratozzák, hogy a milánói Gentilino-temetőt tegnap éjjel elvetemeült emberek kirabolták. Nagyon sok kriptát elpusztítottak, a koporsókat feltörték, a halottak kezéről a gyűrűs ujjakat leszakították, sőt egy pápa holttestének a fejét levágták. A halottrablóknak eddig semmi nyomuk.

Gyapju szövetek legujabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

— **Helyőrségi altiszti bál.** A debreczeni cs. és kir. közös hadsereg, m. kir. honvédség és a m. kir. csendőrség altiszti kara Stadler Istvánné honvédezedes ur neje, öméltsága védnöksége alatt, Töbörthei báró Nagy Gyula cs. és kir. tábornok, állomásparancsnok ur engedélye alapján, jótékony célokra, folyó évi február hó 18-án, a Royal-szálloda dísztermében zártkörű bált rendez. A bál már is nagyon imponánsnak mutatkozik, mert azon úgy a polgári, mint a katonai előkelőségek megjelenésüket kilátásba helyezték. A bál sikerét emelni fogja nevezni Nedeczky Ferenc cs. és kir. huszárőrnagy ur személye is, akit városunk intelligenciája tisztelet- és szeretetben részesít és aki a díszelnökséget, az altiszti kar kérelmére el is fogadta. A talp alá valót katonazene és egy cigányzene szolgáltatja. Ezuttal tisztelettel felkéri a rendezőség mindazokat, akik meghívóra jogot formálnak és esetleg tévedésből ilyet nem kaptak, sziveskedjenek ezirányban a cs. és kir. 7. huszárezred segédtiszti irodájában (telefon 946.) érdeklődni, ahol jegyek is előre válthatók folyó hó 18-án délig Szabó István ur könyv- és papírkereskedésében (Piac-utca, Alföldi Takarékpénztár épület), valamint este a pénztárnál.

— **A „Rablélek” félhelyárakkal.** Ma, vasárnap délután 3 órától 5 óráig látható az Apollóban.

APOLLO

Vasárnaptól — Szerdájig
1914. évi február 15-től—18-ig

mindennap

Az idény legnagyobb művészeti eseménye.
Hazai felvétel.

Kizárólagos bemutatói joggal!!

FEDÁK :: SÁRI :: FELLEPTÉVEL

RABLÉLEK

Életkép 5 felvonásban. — Írta: földes Imre.

Szereplők:

FEDÁK SÁRI
RÁTKAI MÁRTON
THURY ELEMÉR
DEESI ALFRÉD
HAJNÓCZI LILI

■ Minden előadásban ■

DEESI ALFRÉD
személyesen konferál.

Rendes helyárak!

Ezen előadásokra jegyek előre válthatók délelőtt 10—12 óráig a színházi pénztárnál. **Trafik- és kedvezményes jegyek csak az 5 és 7 órai előadásra érvényesek.**

SALVATOR

kiváló bor- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, kösvényneél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Rapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárúterekben.

SCHULTES AGOST

Szinye-Lipóci Salvatorforrás-vállalat
Budapest, V. Rudolf-palota 8.

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF
posztókereskedőnél, Debreczen, Róssuth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

— **A részeg asszony öngyilkossága.** — Hajduböszörményből jelenti tudósítónk: Varga Imre gazdálkodó 59 éves felesége pár nappal ezelőtt öngyilkosságot követett el s ma reggel meghalt. Varga Imréné iszákos asszony volt s emiatt állandóan civakodott férjével. Az elmúlt szerdán ismét erősen italos volt az öreg asszony, mire a férje megszigta. Az asszony csupán annyit felelt az urának: „Ne törődjék vele, nem tart már sokáig”. Kis idő múlva kiment a konyhába, ott motoszkált egy darabig, míg egyszerre csak jajgatni kezdett. A férje kiment utána s az asszonyt a földön elterülve találta Vargané marólugot ivott.azonnal orvost hívtak hozzá, azonban oly súlyos belső sérüléseket szenvedett, hogy segíteni már nem lehetett rajta s pár napi kínlódás után ma reggel meghalt. A hajduböszörményi rendőrség telefonon jelentette az esetet a debreceni kir. ügyésznek, amely a temetési engedélyt megadta.

— **A lélekkufár,** mely az Uránuszínházban tegnap került bemutatásra, fényes siker mellett, ma — vasárnap — kerül utoljára bemutatásra. Az előadások d. u. 3-tól 5-ig mérsékelten leszállított helyárakkal, 5 órától rendes helyárak mellett és folytonos bemenettel vannak.

— **Vasárnapi munkásképző.** E hó 15-én, vasárnap délután három órákor lesz a fémipariskolában a vasárnapi munkásképző előadása, amelyen Hatvány József tanító fog előadást tartani a babonáról. A programon szerepelni fog az Elefánty karmester vezette alatt álló Iparos Dalkör éneke is. Az előadás teljesen díjtalan.

— **A kereskedelmi- és iparkamara ösztöndíj-pályázatai.** A debreceni- és kereskedelemügyi miniszter megbízásából a Mária Valéria főhercegnő születésének emlékeztetére, Voiglaender Frigyes bécsi kereskedelmi tanácsos által alapított ösztöndíjakra pályázatot hirdet. Ez évben két egyenként 1100—1100, azaz egyezzerszáz—egyezerszáz koronás ösztöndíjat adnak ki. Ez ösztöndíjakat képesítéshez kötött ipart űző két szegényebb sorsu, érdemes, szakmájában kiváló és józan életű olyan kezdő fiatal magyar honos iparos mester vagy idősebb segéd kaphatja továbbképzés céljából, vagy műhelyi berendezés, illetve annak tökéletesítése céljából, vagy forgó tőke gyanánt, kik atyjuk iparát folytatják s attól az iparüzletet átvették vagy átvenni akarják. — Pályázatot hirdet továbbá a kamara a Goldberger Erzsébet-féle alap segélydjaira szintén a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megbízásából. Kiadásra kerül nyolc egyenként 300—300, azaz háromszáz koronás segélydíj. E segélydíjakat szakmájukban kiváló, józan életű, de fiatalon elhunyt, képesítéshez kötött ipart űzőt magyar honos iparosmesterek szegénysorsu özvegyei, vagy szegénysorsu, de 18 évet még be nem töltött (fiu, esetleg leány) árvái kaphatják. A folyamodványok legkésőbb folyó évi március hó 30-ig a debreceni kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be.

— **Telt házak gyönyörködtek** a „Rablélek” minden előadásán és általános az elismerés minden oldalról, hogy művészibb és érdekfeszítőbb felvételt még nem mutattak be az Apollóban.

— **Előadás a Homokkertben.** Holnap, vasárnap délután 3 órákor Ormós Lajos ref. tanító előadást tart a homokkerti Olvasó-Egylet termében. Felhívjuk rá az érdeklődők figyelmét. Az előadás ingyenes.

— **Csak Török-pezségtől igyunk,** minden több fizethet kaphatja

— **Rettenetes a tél Amerikában.** New-yorkból jelentik: A rettenetes hideg, mely már napok óta tart, tegnap kissé enyhült. A város több részében nagy tüzesetek voltak. A hajléktalanok és munkátlanok nagy tömege várja a meteorológiai intézettől megjósolt hó-zivatart, hogy munkához jusson. A városban tegnap husz ember fagyott meg. Kingsztown-ban roppant zivatar dühöng. A hajók nem távozhatnak a kikötőből. Igen sok hajószerecséltenségről érkezik jelentés. Bosztonban is nagy a hideg. A hajléktalanok kénytelenek kórházba menni, hogy ne keljen az éjszakát a szabadban tölteniük. Délamerikában is nagy hideg köszöntött be.

— **Magyar művészek játékaiban** gyönyörködhet mindenki az Apollóban.

— **Reumás fájdalmaik gyorsan és biztosan megszűnnek, ha az évtizedek óta bevált Krieger-féle Réparátor kitűnő háziszerrrel a fájós testrészt jól bedörzsöljük.** 1 üveg ára 1 korona minden gyógyszerárban. Postán 5 üveget 5 koronáért küld franco az egyedüli készítő Krieger-gyógyszertár Budapest, Kálvin-tér.

— **Bajok egy nagyherceg szindarabja körül.** Pétervárról táviratozzák: Egy csoport jobboldali képviselő meglátogatta Vladimir pétervári metropolitát és kérte, hogy tiltsa meg Konstantin nagyherceg drámájának: A zsidók királyának nyilvános előadását, mert a darab demoralizáló hatása. Az Eremitage cári színháznak ama statisztái, akik a próbákban nem akarták azt kiabálni: Feszítsd meg!, azokat megbüntették. Valószínű, hogy a metropolita megtiltja a darab előadását.

— **Bandi.** Ezen a címen Pálffy József debreceni hírlapíró naplójába öltöztetett kis regényt adott ki. A csinos kiállítású könyvnek 2 kor. 50 fillér az ára s minden könyvüzletben kapható. A regény méltatására még viz-szatérünk.

— **Viz- és gázvezetékszerelői tanfolyam.** A debreceni m. kir. állami fémipari szakiskolán február hó 19-én, csütörtökön veszi kezdetét a gáz- és vízvezetékszerelői tanfolyam. Debrecenben különös fontossága és jelentősége van a tanfolyamnak, amennyiben a városi vízvezetéknek a magánlakásokban most folyó tömeges bevezetése oly hatalmas lendületet adott ez iparágak, hogy ezen a néven jövedelmező keresetforrás kínálkozik olyan iparosoknak is, kik ezidélgi vízvezetékek szerelésével nem foglalkoztak. Az előadásokkal kapcsolatban szerelési gyakorlatok is tartatnak. A tanfolyam teljesen ingyenes, tartama 10 hét. Az előadások és gyakorlatok hétköznaponként este 7 órától 9-ig vasárnap délelőtt 8 órától 10-ig tartatnak. Beiratkozni lehet naponként 8 órától 12-ig és délután 3 órától 6-ig az intézet igazgatóságánál, ezen kívül minden este 7 órakor az I. emelet 13. sz. teremben. A tanfolyamra csak rolátolt számban vesznek föl hallgatókat.

— **A farkasok.** Nagyváradról jelentik: Nagy riadalmat keltett tegnap Nagyváradon, mikor az esti órákban a város közepén levő vármegeyháza környékén két farkast láttak. Néhány perc múlva a Széles-utcába tüntek fel az ordások. A sűrű ködben minduntalan eltűntek és ismét előbukkantak. A rendőrök a járó-kelő közönség miatt nem merték fegyvertiket használni és a farkasoknak nyoma veszett. — **Kecskemétről jelentik:** A város közelében lévő nyíri erdő mellett a tanyákon farkasok járnak. A hatóságot a jelentés vétele után azonnal hajtvadászatot rendelt el.

— **A „Rablélek” előadásai** nem folytatógatosak, hanem pontban 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődnek az Apollóban.

— **A Busi-utcai Scheiner Jakab-féle-ház sütőde berendezéssel együtt örökáron eladó, vagy haszonbérbe kiadó. Értekezhetni lehet a „Berta”-malomban, vagy a Gazdák Bankjában.**

— **Rendőri hírek.** Tatár Antal Csillag-u. 16. szám alatti lakos ma délelőtt panaszt tett, hogy valaki fölfeszítette lakásának egyik szekrényé s abból 70 korona készpénzt és egy 40 korona értékű aranygyűrűt ellopott. A rendőrség megindította az eljárást.

Modern két szobás lakást
fördőszobával keresek május 1-re.
Cím a kiadóhivatalban.

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsdé.

Magyar hitel	552.70
Magyar bank	64.00
Magyar bank kölcsön	84.70
Magyar bank	722.50
Magyar bank	467.75
Magyar bank	661.00
Magyar bank	740.00
Magyar bank	681.00

Iránysat:
Magánleltékesítési kamatláb:
Bécs 4 1/2 % Berlin 3 1/2 % London 1 1/2 %
Budapesti gabonátőzsdé.

Szászor és Köszg. dár. Számányos távirattal jelentés.	
Baza májusra	10.94
októberre	12.05
1914. ápr.	8.55
Ros. októberre	9.16
áprillára	7.81
októberre	7.81
áprillára	7.81
Tengeri 1914. év júl.	9.78
máj	9.78

Készára 5-tel magasabb.

A lelevezett üzleti könyvek felülvizsgálata. Az egyes kereskedő vállalatoknak, pénzügyintézeteknek, vagy iparvállalatoknak igen sok kellemetlenséget okozott, hogy sok esetben bélyeghiány miatt meglelevezett üzleti könyveiket eredetben kellett beküldeni a pénzügyigazgatóságokhoz a felülvizsgálat megejtése végett. A kereskedelmi- és iparkamara felterjesztése folytán a pénzügyminiszter most rendelkezést utasította a pénzügyigazgatóságokhoz, hogy a lelevezett üzleti könyvekről kérjenek másolatot s ennek alapján történjen a felülvizsgálat. Oly esetekben pedig, mikor elkerülhetetlenül szükséges az eredeti könyvek bemutatása, a pénzügyigazgatóságok soron kívül kell elintéznük az érdekeltek felebbezéseit. Ha a könyveket a közigazgatási bíróság kívánja be, a pénzügyigazgatóságok tartoznak a könyvek felterjesztésekor a panasz soron kívüli elintézését kérni s ezt közzé kell indokolni. A pénzügyminiszter e rendelkezését a kereskedő és ipari körök örömmel üdvözölhetik.

Ácsiparosok mozgalma. Az építőiparosok munkavállalási körét ujjaszabályozó miniszteri rendelkezésnek az ács mesterek munkakörét érintő egyes intézkedéseit az érdekelte ács mesterek magukra nézve sérelmesnek tartják s mozgalmat indítottak a sérelmek

orvoslása végett. Az ács mesterek különösen a kőműves mesterek u. n. összmunka-válhálási jogát tartják olyan sérelmes intézkedésnek, amely eddigi munkakörüik csorbulását és károsodását idézheti elő. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara megkereste kerületének érdekeltségi képviselőit, hogy az indokolt panaszokat összegezve mielőbb hozzák a kamara tudomására. Az adatok beérkezéssel az egyes érdekeltségi csoportokat szakértekezletre fogja a kamara összehívni.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyület a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Ghersmich Ferenc kézműárkereskedő Fiume, Mikleus Miklós kereskedő Puj, Braun Bertalan Nagyvárad. — A Neues Wiener Kreditorenverein jelenti: Pless Adolf női divatárkereskedő Budapest, Rákóczi-ut, Fazekas Imre kereskedő Debrecen.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **Tanitónők és pap pöre.** Aradról jelentik: Az aradi állami jóságigazgatóság alá tartozó Mosnica telepes község papja, Szobathy István feljelentést tett a jóságigazgatóságnál mint iskolafentartónál két tanitónő ellen, akik nem folytatnak erkölcsös életet. A két tanitónő rágalmozás miatt feljelentést tett a pap ellen az aradi járásbírósnál, amely ma tárgyalta ezt az ügyet. A járásbírósnál elrendelte a valódiság bizonyítását.

§ **Bűnügyi főtárgyalások.** A debreceni törvényszéken a jövő héten a következő bűnügyek kerülnek főtárgyalásra:

Február 17-én: Rikasi György súlyos testisértés büntette, Jaskó Sándor lopás büntette, Szabó Imre lopás büntette, Juhász Lajos zsarolás vétsége, Horváth Lajos hatóság elleni erőszak büntette, Lakatos József királyisértés vétsége.

Február 18-án: Druváczi Márton és Papp Imre lopás büntette, Tóth Ferenc és Egri Béla pénzhamisítás büntette.

Február 19-én: Sugár Zsigmond, Szikora Papp Sándor, Szabó Imre és Keserű Mihály lopás büntette, Dede Sámuel és Schwartz Lajos súlyos testisértés büntette, Szöllösi János zsarolás vétsége, Görög András gondatlanságból okozott emberölés vétsége.

Február 20-án: Varga István lopás büntette, Kabai Sándor magánlaksértés büntette.

Február 21-én: Elek Ferenc és társa lopás büntette, Kovács Lajos és Farkas Lajos súlyos testisértés büntette, Adám János és Tóth Gyuláné lopás büntette.

Etvágytalanság, gyomorgörcs, emésztési zavaroknál a legbiztosabb hatású háziszser a

PALMA

PRÓBAÜVEG 40 FILLÉR.

Kapható:

Dr. Szelényi Árpád

gyógyszerésznél

Debrecen, Piac-utca 30. szám.

Főzzen ma

karfiol levest
(5 személy részére)
a következőképpen:

Szópon megtisztított karfiol 1 1/2 liter gyöngyös sózott vízben majdnem puhára főzzük. Azután ritka rántást készítünk, melyet a lesovított karfiollal felöntünk, 3 Maggi-féle kockát adunk hozzá és felforr. Ijuk. Vegyük a karfiolrészakat belorakjuk és a levesbe esetleg még egy tojást habarunk.

Meg fog győződni róla, hogy a

MAGGI

kockából, drbja 5 t.

előállított húsleves a hamis leveseknek
erőtéljes, jó ízt ad.

1 kocka 1/2 liter húsleves számára.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vantag betűből kezdve minden szó 10 fillér. Apró hirdetések előrefizetendők. ::

Vidékről

Apróhirdetéseket legelőszerebb postautóvalnyal feladni. Az apróhirdetés szövege a postautóval szelvényen elfér. — Zrt leveleiben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbelyegben esatolando.

Jelleges leveleket csakis kellő igazolás ellenében ad ki a kiadó hivatal.

Kiadó- hivatalunkban a jelleges levelek délelőtt 10—12 óráig adatnak ki. 706

Apróhirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

A Debreceni Független Ujság telefon száma: Szerkesztőség 3—39 Kiadóhivatal 3—39 és 18 Nyomda 18

Levelezés

Jelleges levélnél a hirdetés száma is kéretilk.

Férjhez menne

32 éves árva, karcu, barna, 150.000 korona vagyonnal. Urak, (vagyon, vallás mellékes) akinek gyors házasságkötés ellen akadály nincs, jelentkezzenek azonnal. „Hymen”, Elisabethstrasse 66. Berlin 18.

Házasság

céljából megismerkednék jobb családból való lánnyal. Iparos vagyok vidéken. Levelet kérek H.-Nánás, posterestant „Jó gazda” jelge alatt írni.

Úri ember

unja a magát, azért kedves, okos nővel megismerkedne. Levelüket kérem „Hivatalnok” jelge alatt küldeni a kiadóhivatalba.

Gyönyörű, mindig szívesen fogadott

Illusion a világítótoronyban

Alkoholmentes virágcsöppök.

Egy parány elég!

A természetes virág illata.

Gyöngyvirág róza, orgona, heliotrop, rezeda 4—korona, ibolya 5—korona. Minden gyógyszerárakban, drogei árkban, illatszerekkereskedésekben, szappanüzletekben és jobb fajta fodrászoknál.

GEORG DRALLE, HAMBURG-BODENBACH a. E.

Állás

Gépiró kisaszonyt keresünk, ki a gyorsírásban is teljesen jártas. Ajánkozásokat lehetőleg személyesen kérünk. Hegedűs és Sándor. Piac-utca 34.

ÉLETBIZTOSÍTÓ-INTÉZET

a legelőnyösebb feltételek inellit alkalmaz üzletszerzőket. Nagy ösmerettségel bíró szorgalmas egyének k küldjék be ajánkozásukat „Jövő” jelgére a kiadóhivatalba.

Üzlet

MILKA ÉS GALA PÉTER tejcsokidék friss ékezésben kaphatók a Deutscher fűszerüzlet ekbén.

1 mássa

hulladékka 2.20 fillér. Grünfeldnél, Csapó-utca 16. a. Ugyanott legjobb porosz készítmény, tűzifa legelőnyösebb kapható. Telefon szám 982

Falusy Károly

polgári és katonai cipész Debreczen, Csapó-u. 41. Készíték mindenféle sportcipőket, valamint orthopéd cipőket fájós és nyomorék lábakra. Raktáron tartok műhelyemben készült legjobb minőségű férfi, női és gyermekcipőket.

Órák

mindennemű javítása, ugyszintén zseborák, éb-resztó órák, éjjel világító számlapok, fali, inga és konyha órák, 14 kar. arany és ezüst függők. Női és férfi eredeti amerikai dublé láncok, jutányos árban beszerezhetőek Belényesi Sándor órák és ékszerkereskedőnél Hatvan-utca 17. — Töredék arany és ezüst beváltás. 99

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett üzletséges embereknek 6% részletfizetésre (ingatlanra is). KRÖLL K. Berlin 29., poste restante.

ajándék a Dralle-féle illatszert

Valamelyik

főntcán vagy téren különbejáratu, tágas, világos, feltétlen tiszta, elegánsan butorozott

utcai szobát

keresek azonnaira, két személy részére. Villany vagy gázvilágítással, fűrdőszoba használattal — esetleg teljes elátással. Cim: Dr. RÓNAY, Angol Királyné szálloda.

Lakás

Két szoba, előszoba, földszinti udvari helyiség ügyvédi irodának májusra kiadó. Piac-utca 63.

Modern utcai 4 szobás lakás kiadó Május 1-re fűrdő és mellékhelyiségekkel. Darabos-u. 9.

Modern emeleti utcai modern 7 szobás lakás, továbbá udvari 4 szobás takas olcsón kiadó. Széchenyi-utca 23.

Butorozott utcai szoba külön előszobával, villanyvilágítással és butorozott udvari szoba villanyvilágítással kiadó. Egymalom-utca 7.

Ucai es udvari 3—3 szobás lakások tartozékaikkal május 1-re kiadók Szentanna-utca 30. szám alatt. Értekezhetni tulajdonossal az Angol Királyné szállodában.

A piac legforgalmasabb helyén egy szép üzlethelyiség május ho 1-re kiadó. Erdőkődni lehet Hartstein bodegásnál.

Május 1-re Szentanna-utca 30. szám alatt kiadó 3 szobás lakás mellékhelyiségekkel és kerttel. Értekezhetni lehet a gondnokkal.

Kiadó Tócsó-kert, Aczél-utca 9. sz. alatt több lakás földdel vagy anélkül.

Csinosan butorozott szoba fűrdő, villanyhasználattal kiadó Cim a kiadóhivatalban.

Miklós-utca 21. sz. alatt kiadó

udvari lakás: 4 szoba, előszoba, fűrdőszoba vízvezetékkel és villanyvilágítással felszerelve. Irodának nagyon alkalmas.

2-300 hold legelő bérbeadó.

Csikót, marhát legelőre beváltak. Értekezhetni FRIED SAMUNAL, Miklós-utca 4. szám.

Adás-vétel

Karlisbadi kétszereült Simon kenyértescheni vaj és savanyított fehér répa kapható Félégyházy Janosnál.

Eladó több akácfa szerszámnak és culaának. Tócsó-kert István-ut 3.

NÁD

40.000 kéve I-ső és II-ső osztályu nád eladó. Ára 24 és 22 fillér kévénkint al v. állomás Szekelyhid wagonba berakva vevő ponyvaival (12x3 m.) leköve egy wagonba az I-ső oszt. kb. 1000 kéve berakható.) Megrendelések a szekelyhidi uradalomhoz (Bihar vármegye címzendők.

Eladó 4 emberhez való asztalos szerszám 2 gyalupaddal. Használva alig volt. Jutányosan megszerezhető. Szabó János, Berettyószéplak.

HÜVELY!

100 darab nicotinmentes csak 20 fill. Parafás 24 f. Arany 40 f. A Kip-Kop, Tiszti, Déliláb, Kolibri hüvelyek lerakata, a HARMATHY különleges-ségi hüvelyüzletében van Fűvészker-u. 14. A Kolibri hüvelyt feltétlenül izlelje meg mindenki!

Nagyságos Asszonyom!

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy Hatvan-utca 36. sz. a. (keresztépületben)

női szabóságot

nyitottam. A legújabb divat szerint készítek angol és francia női ruhákat, ugymint: kostümöt, ragánt, sportruhákat, plüsskabátot és színházi köpenyt a legjutányosabb árakon. A főváros, valamint a vidéki városok előző szalonjában szerzett sok évi tapasztalatom biztosított nyujtanak arra, hogy Nagyságod legmesszebb menő igényeit is kielégülhetem, melyre minden igyekezetemmel törekedni fogok. :: Nagyságod pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

Staubert Ferenó.

KIADÓ bolthelyiség !!

A Kistemplombazárban egy 20 év óta fennálló női divat s női konfekciós üzlethelyiség folyó év február hó 1-től albérletbe kiadó. — Értekezhetni özv. Bodánszky Lipótnél Széchenyi-u. 27. sz. a. az utcai lakásban. 99

Különte

Mig a készlet tart az új Béka áruházban Piac- és Hatvan-u. sarkán legújabb faconu se-lyem bluzok 10 korona. Szövet etamin és batizt bluzok 5 korona, 1 vég angol vászon finom szálú 11 korona, egy kész rumburgi lepedő varrás nélkül 2.40 korona, szövet maradékok 140 cm széles 3 korona. Férfi ingek és fehérműlekek remek választékban. Fiu és leánykaruhák remek választékban. Csekély bevásárlásnál sok pénz takaríthat meg a Béka áruházban. 1715

Hölgyeim!

Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, májfoltot, pattanást, vimmedlit, minden bőrruhságot az országírű ártalmatlan Matild-arckenöcs, krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kubek Tisza-palota. 2736

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy

férfi szabóhelyemet

Arany Janos-utca 3. sz. alá helyeztem át. Mérték után legelőnyösebb férfiruhákat a legjutányosabb árban készítek. Javításokat és vasalásokat legelőnyösebb árban eszközölök. Tisztelettel BLAU DÁVID. Az Osztr. Magy. bank mellett

Május 1-re keresek egy csinos, modern 3 szobás lakást. Cim a kiadóhivatalban.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor. 1 szelvény 10 kor. 1 szelvény 15 kor. 1 szelvény 17 kor. 1 szelvény 20 kor.
--	---

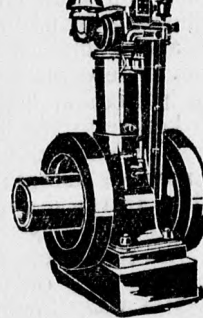
Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ert, szintgy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkarnagant, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve. Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségületét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legelőnyösebb árak. Orias választék. Mintahü, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban

Szegő Ferenc és Ta. gépkereskedelmi vállalata Budapest.

V., Szabadság-tér 17. (Térszo-palota.)

A Tobler & Co. berlini motorgyár „T e o o” motorának magyarországi vezérképviselete.

Elsőrendű, négyütemű szelepnélküli benzínmotor.

Legújabb rendszerű szívógázmotor-telepek és Diesel-motorok.

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező üzetési feltételek. :: Kerjien árjegyzeket.

MEGHÓDÍTOTTUK A VILÁGOT!

GEREBEN BÉLA ANDRÁSSY-UT. 1.

NE FOGADJON EL MÁST MINT TUNGSRAM FELÍRÁSÚ VALÓDI DRÓTLAMPÁT.
HAZAI GYÁRTMÁNY. ÓVAKODJUNK ÚTÁNZATOKTÓL!

MIELŐTT ::: SZŐLŐVESSZŐT, SZŐLŐOLTVÁNYT — BORT —
 gyümölcs- és diszfát vásárolna, a saját érdekében kérje legújabb képes árjegyzékünket, mely mindenkire nézve sok hasznos tudnivalót tartalmaz. — Pontos cím: **SZÜCS SÁNDOR FIA** szőlőoltványtelep és bortermelő részvénytársaság **BIHARDIÓSZEG.**

Gyomorgörcs, kóllka, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkifejezettebb hatású szer a

HOLLANDI GYOMORCSEPPEK

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható **MIHALOVITS JENŐ** gyógyszerésztárában, Debreczenben.

DALMA

FÜLÖLAI

Grösz Nagy Ferencz gyógyszerész Debreczen, Kossuth-u. 8.

500 koronát 500
 fizetek önnek, ha a tyukszemlőrő „**RIA-BALSAM**” tyukszemét, bibircsót, kéréses bórét három nap alatt fájdalom nélkül el nem távolítja. — Egy tégely ára, jótálló levéllel 1 korona, 3 tégely K 2.50.
 Kemény, Kassa. — Postafiók I. 12/1236.

Hirdetmény.

A debreczeni m. kir. állami méntelepi laktanyában levő *kantinnak* 1914. év május hó 1-ével kezdődő új bérletére ezennel pályázat lesz hirdetve.

A kázinó-üzlet kiterjed az általános markotányosi cikkekre és a tiszték és katonai tisztviselők, valamint az altiszték étkezésére.

A bérlőnek az üzlet és lakóhelyiség, valamint a kert ingyen engedtetik át és a tiszt- és altiszt-étkezde fűtésére 10 m² tűzifa lesz kiszolgáltatva.

Pályázók, kik helyhatósági bizonyítvánnyal feddhetlen előéletüket igazolni tartoznak ajánlatukban feltüntetni kötelesek, hogy családjuk hány tagból áll, az írásbeli ajánlatok legkésőbb *folyó év március hó 31-ig d. e. 10 óráig* nyújtandók be a debreczeni méntelepparancsnoksághoz.

A többi feltételek az alulírott méntelepparancsnokság számvevőségénél bármikor megtekinthetők.

Debreczeni m. kir. áll. méntelep osztályparancsnokság.

A míg erősek, egészségesek vagyunk

addig legjobb gyógyszerünk a jó táplálkozás. Ha azonban tulerőltetés, betegségek, vérvesztések, gondok stb. folytán szerveink gyöngülni kezdenek, akkor a gyöngeség és betegség föltartózatathatlannul tör előre. Ha tehát az ember gyöngül, ha ideges izgalom, fej-, hátfájások, lejnnyomás, vértódulás, szédülés, átcikkázó idegrángások és fájdalomok, szívdobogás, álmatlanság, izgató, zavart álmok, félelmi érzetek gyötrik, ha állandóan lehangolt, életunt, feledékeny, már reggel törődötinek, egész nap gyöngének érzi magát, ha étvágytalan, székrekedése, fölpufladása gyakori, továbbá, ha sorvasztó betegségek folytán legyöngült, elerőtlenedett, akkor azonnal kell oly anyagról gondoskodni, mely a vér, izom és az idegek föltáplálékát képezi. Ily tápszer a hosszú éveken át eszközölt kísérletek alapján előállított **Nutrigén**, a vér- és idegtápszer királya. Eme kitűnő tápszerrel szerzett tapasztalatairól számol be egy tapasztalt orvos tudor egy könyvben. **Mindenki, akinek erőre, egészségre és gyógyulásra van szüksége, kérje ezt a könyvet és Nutrigén próbát, melyet kívánatra díjtalanul és portómentesen küld meg a Nutrigén-vállalat, Budapest, VI., Vörösmarty-utca 45., I. emelet A.**

Őszibaraczkfát, vadonczot, akáczcsemetét, 2 éves gyökeres szőlővesszőt

igen olcsón ad **Unghváry László** faiskolája Czegléd. Tessék árjegyzéket kérni.

A hivatalos gyógyszerészkönyvben — az olasz királyság jegyzékében felvéve.

SYRUP PAGLIANO
 ERNESTO PAGLIANO TANÁRTÓL NÁPOLYBAN
 Calata San Marco, 4.

Folyékony — Poralakban — Komprimált tablettákban (píllák).
 A legjobb vértisztító- és üdítőszer. Kifűnő tavaszi és őszi kúra, mindig jótékony hatású. Kifűntetve: Gyógy-szerészet kiállítás 1894. Olasz egészségügyi kiállítás 1900 arany éremmel. Nemzetközi millánói kiállítás 1906. Nemzetközi kiállítás Buenos Ayres-ben 1910 az arany érem nagy díszoklevél. Nemzetközi egészségügyi kiállítás Róma 1912. nagy díszoklevél. Kapható a jobb gyógyszerésztárakban.

ÓVÁS: Nehogy a számtalan, az egészségre ártalmas utánszaktól félre vezetessünk, tessék mindig határozottan **csakis a mi védjegyünket** kérni: **Syrup Pagliano Ernesto Pagliano tanártól Nápolyban** és ne valami mást. Gyógymód és egyéb felvilágosítás nálunk szereshető be. Irodalom és levelezés minden nyelven. Különlegességeinket osztr.-magyar raktáraink az egész birodalomban postabér- és vámentesen árusítjuk.

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótzálas lámpa.
Huzott drótzállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanszerelési üzletekben, villanytelepeken és a
MÁRYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 13.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN,
Kistemplombazár

Hajdúvármegye szállítói

Menyasszonyi kelegye, Vászón,
Kész fehérnemű, Női divatkel-
mék, Szőnyegek

Óriási raktára !!

Ötven év óta fentálló
vendéglő és szálloda

Hunyadi-utca 1. szám,

a Timár-társulat házában, ugyszintén az udvarban
egy nagy raktárhelyiség
lebetonozva — átalakítva is — május elsejétől

kiadó

Értekezhetni Major Mihály elnöknel, Honvéd-u. 22.

**Biztos
védelem**
sebesüléseknél.

A híres, 40 év óta
ezerszeresen ki-
próbált és bevált
antiseptikus

Prágai házikenőcs

megy a tisztáltságtól, sebek gyu-
ládásától, enyhíti a fájdalmakat, gyor-
sítja a gyógyulást és sokoldalú hatása
által mint lágyító szivőkenőcs egyetlen
háiban sem hányozhatik.
1 doboz 70 f., napokintú postai szét-
küldés a pénz előleges beküldése mel-
lett 4 doboz 3 K 16 f., 10 doboz 7 K
bérmentve minden állomásra.

Fragner B. cs. és kir. udvari
szábitó.
Gyógyszertár a „Fekete sashoz”.
Prag, Kleineile, Ecke der Nerudag, Nr. 208.
Raktárak az Osztrák-Magyar gyógyszer-
tárakban.

A csomagolás összes
részei a törv. bejegyzett

védjeggyel
vannak ellátva.

DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ
ASZTALOSOK SZÖVETKEZETÉNEK

BUTORRAKTÁRA

Debreczen, Piac-utca 26—28. sz.

Az új városi bérház
fényesen berendezett
szuterénhelyiségeiben.

Minden izlésnek megfelelő butorok!

Szolid árak!

Kedvező fizetési feltételek!

TELEFON: 968.

Képviselők

hölgyek is,

akiknek magánosoknál nagy ösmerettségök van,
egy szétküldési ház szilárd árujának eladásával,
magas jutalék mellett, könnyen kereshetnek
10—20 koronát naponta. Ajánlatok előbbi fog-
lalkozás jelzéssel és referenciával „P. O. 2138”
jelige alatt továbbit Rudolf Mosse, Prag, Graben G.

„VIRÁGHÓ”

az újfajta, tudományosan készült

KÉZ- ÉS ARC-KRÉM

A jelenkor egészségügyileg legjobb piperezere. 6
1 tubus 60 fillér. Mindenütt kapható. Doboz K 1'60.

DR. SZTANKAY ABA

gyógyszerész és vegyész-mérnök.

Vegyészeti műszaki laboratoriuma

DEBRECZEN, SZENTANNA-UTCZA 66. SZÁM.

Az ügy iránt érdeklődők becses tudomására hozom, miszerint az általam Bátor
(Hontmegye) 1897 ben alapított **vegyészeti műszaki laboratoriumom** Debreczenbe helyeztem.
Laboratoriumom elfogad úgy a szerves, mint szervetlen kémia körébe
eső elemzési munkálatokat. Kidolgoz és szabadalmazásra előkészít a kémia körébe
tartozó eszmekeket. Elvállalja a kémiai nagyipar körébe tartozó vállalatok
tervezését s költségvetését. Különböző banya- s kohótermékek hasznosítására ut-
mutatást ad és szakértői véleménnyel szolgál. **Orvos és gyógyszerészeknek újabb
gyógyszerek nyereségét célzó eszméit realizálja, kidolgozza és azok értékesítésére ut-
mutatást nyújt.** Ugy gyógytáram, mint vegyészeti laboratoriumom a nagyrabecsült közönség
szíves figyelmébe ajánlom.

Levélbélyegeket

30.000 különféle, jótállás mellett valódi,
kifogástalan, küld kívánatra 60 százalék
engedményig kimerítő katalogussal

A. Weisz, Wien I., Adlergasse 8.
Gyűjtemények vásároltatnak.

HUMANIC Tánc Cipők

ATLAS minden színben, BROKAT, BÁRSONY, LAE és minden bőr-
fajtákban K 7'50-től feljebb választékos árakban.

Debreczen, Piac-utca 22—24. sz.